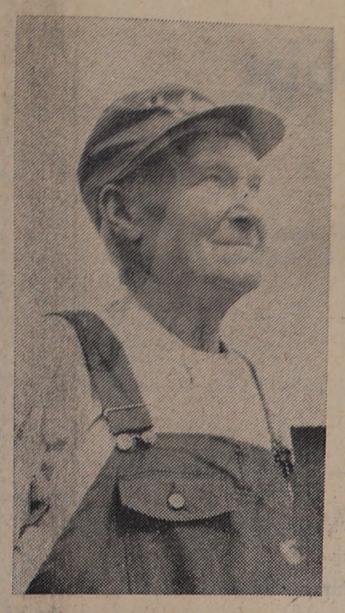
★ LAHOLMS TIDNING – tidningen med de många lokalnyheterna ★

LAHOLMS TIDNING

N:R 160. ÅRG. 28. Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm ONSDAGEN DEN 15 JULI 1959 Ansvarig utgivare J. B. Bengtsson Lösnummer 25 öre

80-årig veingebonde på gammal släktgård kan visa tvivlaren skogsbrukets bärkraft

Det talas ganska ofta, speciellt av statsmakterna, om att skogsbruket skall rationaliseras, att gårdarna skall slås samman o. s. v. Då har man säkerligen inte tagit Albert Noakssons gård i Räfshult, Veinge, som modell. Där behövs ingen ytterligare rationalisering. Vi skulle inte tro, att Albert eller hans son Ragnar, som nu har den vackra gården, skulle vilja byta med någon aldrig så fin gård på slättbygden.

ÅTTIO ÅR men spänstig och arbetsglad — Albert Noaksson inför sin högtidsdag...

På fredag fyller **Albert Noaksson** åttio år, och häromdagen hälsade Laholms Tidning på uppe hos honom och tittade på hans vackra domäner. Det märktes inte så mycket av torkan här uppe som på många andra håll i södra Halland, och att höskörden slår rekord skulle vi hålla för troligt. Maken till hässjor har vi inte sett i år, och ändå var det mesta höet under tak.

Räfshult ligger nästan så långt norrut man kan komma i Veinge skogsbygd, och gårdens ägor gränsar till Småland. Sedan en mindre grenngård köptes till 1938 omfattar gården ej mindre än 520 tunnland med åker, betesmarker, såväl gammal som ny skog och kalmarker.

De senare blir allt mer i minoritet och såväl Albert Noaksson som sedan 1951 sonen Ragnar har planterat åtskilligt. Det tänker de fortsätta med så länge det finns kalmarker. 60.000 plantor har satts ut de sista sex åren. Skogsvårdsstyrelsen har också lagt ut omfattande försök med bl. a. lärk och amerikansk fur. I synnerhet det senare trädslaget ser ut att gå utmärkt. Även en del försök med björk har gjorts.

Räfshultsgården är inte bara en av de vackraste och bördigaste gårdarna i södra Hallands skogsbygd — den är också en av de allra äldsta. I över 350 år har den varit i samma släkts ägo, och det lever kvar en muntlig tradition som säjer, att redan på Engelbrekts tid — sålunda för över 500 år sedan — skulle Albert Noakssons förfäder ha brutit mark här uppe i obygden.

Albert Noaksson är sällsynt vital för sina åttio år och allra helst berättar han om sin kära gård. Redan när han år 1901 övertog den efter fadern, hade den i c:a 300 år gått i släktens ägo. Från mitten av 1700-talet kan man säkrare följa gårdens historia och den ägdes från 1752 till 1815 av Per Kristoffersson samt ärvdes av dottern Pernilla som var född 1790. Med sin man Jöns Persson, som var född 1796 i Körsveka i Knäred, hade denna många barn, av vilka den äldste sonen Per föddes 1816 och dog 1893. Han var

(Forts. å sid. 5)

Antiken på Lagaholm

Repetionerna för årets Lagaholmsspel, Aganemnons återkomst har nu hunnit in i slutskedet. Den sedan många år väl sammansvetsade truppen har alltså denna gången att ge åskådarna en bit antik historia och ett stycke grekisk kultur.

Att den starkt dramatiska pjäsen skall fånga åskådarna vågar man förutsätta, borgmästare Malmquists 27:de Lagaholmsspel framförs mot den här klassiska siluetten, signerad Bögh-Andersen.

SÖDRA HALLAND FÖR 25 ÅR SEDAN:

Då fick Lagaholm kanon från Ränneslöv och Knäred järnvägsviadukt vid Uddared

Sommaren 1934 verkade att bli en bra badsommar. Man var då över den värsta depressionen, och näringslivet började återhämta sig. Det blev allt mera modernt att flytta ut till stränderna och Mellbystrand, som dittills varit den ledande badorten, började få konkurrens av Skummeslövsstrand.

Det var främst den driftige grosshandlanden Carl Wingren i Skottorp som gick i spetsen för Skummeslöv, och ett mycket stort steg framåt togs på våren 1934 då man fått vägen mellan Skottorp och stranden lordningställd och intagen till allmänt underhåll. Skummeslövsstrands Badortsförening ställde i mitten av juni till med ett större kalas för alla personer, som genom kontantbidrag, körslor o. dyl. ordnat med så att vägen kunnat intagas i det allmänna vägnätet. Det var sammanlagt ett femtiotal personer, som varmt avtackades av grosshandlare Wingren.

Ett på sin tid lika uppmärksammat vägärende som motorvägen är nu, avgjordes av länsstyrelsen i Hallands län precis till midsommar 1934. Det gällde tillvarande länsvägen förbi Östra Karup, numera rikstvåan. Denna vägfråga hade behandlats vid ett flertal vägstämmor, och dessa hade nära nog enhälligt uttalat sig för att vägen skulle följa den gamla sträckningen genom Östra Karups by. Men länsstyrelsen beslutade den inre, östliga sträckning, som också kom till utförande. Kostnaderna beräknades till 289.400 kr. med 85 proc. i statsbidrag.

För jämnt 25 år sedan bildades RLF-avdelningen i Hishult Förarbetet till denna hade gjorts av Hugo Larsson, Mammarp, numera boende i Svenstorp i Veinge, och vid sammanträdet hölls föredrag av Ortsförbundets ordförande Hjalmar Nilsson i Spånstad. Avdelningen fick 35 medlemmar vid starten

(Forts. å sid. 5)

Höks SLKF-are på sommarmöte i Östra Karup

Ej mindre än ett hundratal deltagare från Höks härad hade samlats på Rehngrens pensionat i Östra Karup i går då Höks krets av SLKF höll sitt sommarmöte. Detta bjöd på ett omväxlande och trevligt program.

Värdavdelningens ordförande Hanna Johansson hälsade välkommen varefter kretsordföranden Irma Sjöström, Skottorp, ledde förhandlingarna. Hon inbjöd också å Skummeslövs SLKF-avdelnings vägnar kretsen till nästa möte. Styrelsen fick i uppdrag att ordna en kaf-

(Forts. å sid. 5)

Hallandspublicist ser kritiskt på landstingsbekostad historia

Fjolåret var ett nordiskt år — vi firade 300-årsminnet av Roskilde-freden och därmed Hallands och de övriga "svenska danskiandskapens" införlivande med Sverige. Hallands läns landsting ville "komma ihåg" freden i Roskilde genom att sammanställa och utge landskapets historia.

För ändamålet anslog landstinget 50,000 kronor. En första del av verket utkom för ett par år sedan. Den behandlade Hallands historia från äldsta tider fram till Brömsebrofreden och i dagarna har en andra del utkommit. Den behandlar tiden från freden i Brömsebro till modern tid. Det är ett kvalitativt mycket imponerande arbete på 1,200 sidor men det finns tydligen en del skönhetsfläckar i denna halländska historia trots att utarbetandet av den lagt i mycket vederhäftiga och väl förfarna händer. Redaktör Eric Hägge i Halmstad som är väl bevandrad i halländsk historia har i en recension över det nu fullbordade verket en del kritiska synpunkter att anföra.

Hallands läns landstings hallandshistoria är nu avslutad konstaterar han. Kostnaderna har varit väsentliga åtskilligt över 50,000 kr. Det återstår att besvara frågan huruvida penngarna har varit väl använda, säger redaktör Hägge. Hans syn på Hallands historia är inte enbart negativ, tvärtom han har mycket positiva lovord att ge arbetet men det finns också en hel del som enligt hans mening inte är riktigt som det skall vara.

Det skall först som sist sägas att arbetet är intressant, säger redaktör Hägge, givetvis främst för hallänningar men naturligtvis äger vissa delar av det nära 1,200 sidor starka verket stort allmänt intresse. Dock skall det inte fördöljas att kulturellt beställningsskrädderi av denna art löper faran att falla offer för det kvantitativa på det kvalitativas bekostnad. Den faran har här inte fullt undvikits.

Professor Jerker Rosén i Lund inleder arbetet med ett brett upplagt skildring av försvenskningsarbetet i Halland. Flitigaste författare i arbetet har varit varbergsintendenten fil. dr Albert Sandklef som skrivit såväl om länets jordbruk som om dess folkkultur. Hur det halländska landskapet förändrats under de senaste 300 åren redovisar professorn vid skogshögskolan Carl Malmström välgörande kort och illustrerad med talande kartmaterial.

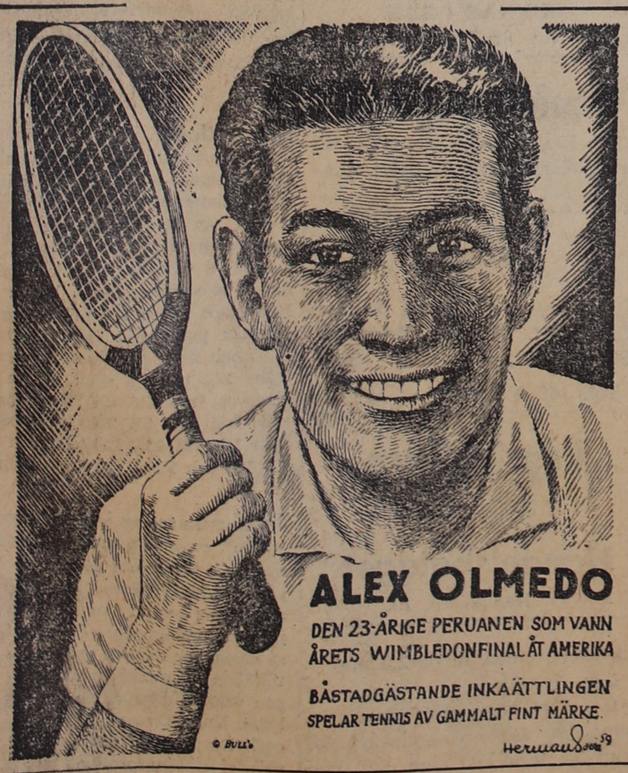
Men så kommer redaktör Hägge med sina kritiska synpunkter.

Länets ekonomiska utveckling efter Brömsebrofreden har fram till 1800 tecknats av preceptorn i Lund Oscar Bjurling och tiden därefter fram till 1950 av fil. lic. Thorbjörn Fogelberg.

Ekonomisk historia kan som

(Forts. å sid. 4)

INKATENNIS I BÅSTAD

Hallandshistoria vid skånsk kurs

Svenska och danska historiker är denna vecka samlade till en historiekurs i Frostabygden. Det är fjärde gången denna skånsk-danska kurs anordnas för forskare från de båda grannländerna. "Skånsk-dansk" täcker dock inte riktigt hela kursprogrammet. Vad man diskuterar och föreläser om är ting, som berör även Hallands och Blekinges historia. Kursledningen består av fil. dr. Ingemar Ingers och fil. lic. Sölve Ossiannilsson från Lund och lektor Knud Kretzschmer från Lyngby utanför Köpenhamn.

Nestorn bland föreläsarna är

(Forts. å sid. 3)

Hemslöjdsdirektris Britta Johansson, Halmstad, och distriktstävlingsledare Maj-Britt Johansson, Onsala bedömer ett av de många bidragen i hemslöjdsutställningen.

Intressant hemslöjd på Hallands-expon

Över 200 alster ställs ut Tävling i dukning av bord

Det har varit arbetssamma dagar för SLU-distriktets kvinnliga tävlingsledare Maj-Britt Johansson och Ingrid Andersson. I folkskolans lokaler i Laholm har inför Hallandsutställningen den 17—19 juli mottagits hemslöjdsalster från hela Halland, vilka sedan katalogiserats och ordnats för prisbedömning.

Redan har 120 deltagare med över 200 arbeten anmälts till hemslöjds- och hobbyavdelningen. Bedömningen har utförts av hemslöjdsdirektris Britta Johansson, Halmstad och föreståndarinnan Elly Johansson, Laholm. Prisutdelningen äger rum söndagen den 19 juli.

Prisdomarna framhåller att det är mycket hög klass på de flesta alstren. Det finns särskilt många vackra broderier. Man kan finna broderier i halländsk landskapssöm och broderier på handvävt linne, läckra dukar och plädar.

Vid valet av mönster finner man att deltagarna allt mer använder sig av de mönsterblad och böcker som numera finnes att tillgå, en tendens på både gott och ont.

Hobbyutställningen

lovar att bli mycket intressant. Där finner man träsniderier, uppstoppade fåglar, ryamattor m. m. Levande bin inom "glas

(Forts. å sid. 3)

Hemslöjdsföreståndarinnan Elly Johansson, Laholm visar upp en förnämlig pläd för Ingrid Johansson, Åbild och Majbritt Johansson, Onsala.

Herrar Lantbrukare!
Laholms och Vallberga

LANTMANNA-föreningar

visar senaste nytt i maskinväg

Edra företag!

på HALLANDSUTSTÄLLNINGEN 17-19 juli

Till Eder tjänst!

Besök
Hallandsutställningen
i Laholm den 17-19 juli
Lantbruk - Bil - Motor - Hem - Hushåll - Hemslöjd - Hobby

FREDAG

Kl. 12.30 Utställningsfältet öppnas
Kl. 12.45 Hallands Flygflottiljs musikkår konserterar.
Kl. 13.45 Stadsfullmäktiges ordf. bankdirektör Folke Willstrand hälsar välkommen till Laholm.
Kl. 14.00 **Öppningstal** av landssekr. Robert Magnusson.
Kl. 14.30 **Konsten — ett symbolspråk.** Vad berättar konstverken i Laholm? Anförande av borgmästare Axel Malmquist.

LÖRDAG

Kl. 10.00 Utställningsfältet öppnas.
Kl. 17.45 **Vad svenska bygder rymmer.** Fil. mag. Lars Madsén berättar.
Kl. 19.00 **Mannekänguppvisning** med yrkesmannekänger från Göteborg.

SÖNDAG

Kl. 10.00 Utställningsfältet öppnas.
Kl. 13.00 **Konsert av Danska driftsvärnets musikkår** (50 man).
Kl. 14.00 **Högtidstal** av jordbruksminister Gösta Netzén.

Varje kväll stora festligheter i Stadsparken

FREDAG

Kl. 20.00—23.00 Dans till Bob Stevens orkester.
Kl. 21.00 o 22.15 Börge Nielsens Dansshow.

LÖRDAG

Kl. 20.00—24.00 **Spelmanspojkarna** från Göteborg svarar för dansmusiken.
Kl. 21.00 o 22.30 **Sång av Lars Kåge och Mia Goldi.**

SÖNDAG

Kl. 19.00—23.00 **Ernie Englunds orkester** spelar dansmusik och svarar för scenuppträdande.

Lysning

AGNE BENGTSSON
MARIANNE BENGTSSON
Uddevalla
Ev. visiter den 19/7 i Skånes Fagerhult.

HELGE KARLSSON
BIRGIT BOSTRÖM
Växtorp Hallandsås

Dödsfall

Vår käre broder
Edvin Nilsson
* 20 augusti 1884
har i dag stilla och lugnt avlidit sörjd och saknad.
Hishult den 14 juli 1959.
Syskonen.

Jordfästningen äger rum i Hishults kyrka lörd. den 18 juli kl. 14. Efter akten inbjuds till kaffe på Gamla Gästgivaregården.

Andréns Begravningsbyrå
KISTOR och SVEPNINGAR
Allt ombesörjes.
Likbil ordnas.
Stortorget, Laholm Tel. 69.
Bostaden Tel. 534

Vid dödsfall
vänd Eder till
BRÖD. SVENSSONS BEGRAVNINGSBYRÅ
som ordnar allt för begravningar och eldbegängelser.
EGEN LIKBIL
TILLHANDAHÅLLES.
Gamlebytorg 5 - Laholm.
Tel. 703 Laholm och 68 Vallberga.

Sorg-Hattar och Slöjor
i ett förnämt och värdigt utförande.
Ekwalls Eftr.
STOCKHOLM
SPECIALAFFÄREN I HATTAR OCH MÖSSOR
Tel. 566 Laholm.

Laholms Tidning
Smedjegatan, Laholm
Redaktör och annonschef:
STIG JONSSON
Redaktionschef:
OLOF ÅSS-PETERSSON

Med anledning av Häradsrättens kungörelse om boskillnad mellan mig och min maka, får jag härmed till upplysning meddela, att ansökan om boskillnad gjordes av oss redan 1924 till Rådstuvurätten i Laholm, som beviljade densamma, men blev på för mig oförklarligt sätt inte beslutet hos rätten inskrivit, varför ny ansökan nu ingivits till Häradsrätten.
Laholm den 14 juli 1959.
H. Söderström
Parkvägen 2, Laholm.

I kväll kl 19
utgår anmälningstiden för **MELLBYRUNDAN** — bilrallyt för alla — söndagen den 19 juli.
Ring 160 Mellbystrand eller 1200 Laholm!

Vår dem.-buss
och **beg. bilar** visas i Hishult onsd. 15/7 kl. 14.00—20.00. **YNGVES, Örkelljunga tel. Klippan 50980.**

Pojkfotboll
Björkvallen, Ränneslöv
onsdag kl. 19.00
Skottorps IF:s pojklag—
Ränneslövs GIF:s pojklag

Lediga platser

Kontorsbud
vaken och pigg pojke i 15-års åldern erhåller omgående anställning. Besök oss gärna i morgon och medtag skolbetyg.
ESSELI, Laholm.

Sigfr. Carlssons Begravningsbyrå
Kistor med tillbehör.
Ombesörjer allt.
LIKBIL.
Tel. 36 - Knäred.

VID DÖDSFALL
Vänd Eder till
Veinge Begravningsbyrå
Kransar, Buketter, Svepningar och Kistor
till ortens lägsta priser.
Blomsterförmedling till in- och utlandet.
Hämtning från dödsorten ombesörjes.
VEINGE MÖBELAFFÄR. Tel. 61

Gravvårdar Gravinhägnader
Gravering, förgyllning och planteringar.
LINDEROTHS
Båstad. Tel. 70710 och 70237

RESTAURANG
Gröna Hästen
Stadshotellet, Laholm. Tel. 11
Torsdag kl. 21.30
LUNDENSISK SPEXKAVALKAD
under medverkan av kända "lundaspexare".
—o—
I afton
DANS
ROLF BARNERS orkester

Trevliga
bilplädar
inkomna pris kr. 9:50.
Handelsbolaget
Ö. Karup tel. 15.

Diverse

Den som kan lämna
upplysningar om den person, som kl. 15 i går slog sönder en fönsterruta i Östertullsgatan bedes meddela Arvid Jönsson, Östertullsgatan.

Skördedukar
emottages tacksamt för reparation. Nya på beställning.
OLLE SVENSSONS SADELMAKERI
Stäme. Tel. 86 Ålstorp.

Kem. tvätt
utföres på 3 dagar ombud för American Press.
Handelsbolaget
Ö. Karup tel. 15.

En vilsekommen brevduva
hade man i går i Gösta Roos bilverkstad på Värnen. Duvan var märkt Dan 0241 — 57550.

Lundaspexare på Gröna Hästen
Glatt och trevligt blir det på Gröna Hästen i morgon kväll då ett gäng Lunda-spexare gästar restaurangen. De brukr kunna hålla ångan uppe och så blir säkerligen fallet i morgon. Dans blir det både i kväll, onsdag och i morgon torsdag.

Provinsialläkaretjänsten i Laholm
Provinsialläkare Sven Josefsson, Rönneshyttan, har återkallat sin ansökan till provinsialläkaretjänsten i Laholms yttre distrikt.

Stor Sommar-REA
börjar i dag kl. halv 9
då vi utförsäljer säsongsnya varor av prima kvalitéer till verkliga REA-priser!

Prisexempel:

TYGER, bomull	fr.	**2:95**
UNDERKLÄNNINGAR, nylon	„	**7:50**
TROSOR, nylon med spets	„	**2:75**
BH till halva priser		
NYLONSTRUMPOR, prima	„	**3:75**
SOCKOR, crépe-nylon	„	**3:25**
JUMPERS, TOPPAR	„	**5:—**
STUVAR m.m.		

ANNA WINGRENS EFTR.
PAHLES
Manufaktur o. Syateljé.
Tel. 109 Laholm

SE Laholms Konstklubbs **SOMMARUTSTÄLLNING** på Medborgarhuset. Stor succé för "Laholmsgruppen".
Öppet 12—19 juli kl. 13—21.

RAMSHALL - Veinge
Torsdagen den 16 juli kl. 20—23 dans till **Jack Erners orkester** med **Anita Jörning som vokalist.**
Ove Törnqvist uppträder kl 21

Bengt-Olvars
Swing och Havaiiorkester med vokalisten Brita spelar upp till dans i
SKYTTEPARKEN, Mattarp
(6 km norr om Örkelljunga)
Fredagen den 17 juli kl. 19.30
Skivor utlottas bland de 100 första entrébiljetterna.

JÄRNSKROT,
metaller av alla slag, **kasserade bildäck, textilavfall, stickylle, pappersavfall, kreatursben, tomflaskor** och **tomfat** köpes till högsta dagspris.
Vattentunnor (vinfat), **räls, rör, smidbart järn, järntråd** till stängsel och korgtillverkning, **U-järn** till stallinredning etc., **livbälten** (flytvästar), **mattrasor** och nya **handduksbitar** till salu.
S. ARONSSON, SKROTAFFÄR.
Hamnupplaget.
HALMSTAD Tel. Växel 18141.

ANNONSERA I LT!

Prima
luftmadrasser
kr. 39:50.
Handelsbolaget
Ö. Karup tel. 15.

Till salu

DKW 3–6 –55
Volkswagen –53
Bilarna är verkligt snygga och välvårdade och säljes till mycket låga priser. Byte tages.
BERTIL JOHNSON
Pärlgränd 1, Laholm, tel. 785

Dragspel
obet. beg. Har kostat 650:—. Säljes i dag för 375:—.
GUNNAR GRAN
Tel. 92 Växtorp.

Spegelreflex
24×36 med 50 o. 105 mm. obj. Riktpris 495:— säljes för 395:—.
GUNNAR GRAN
Tel. 92 Växtorp.

3-mån. unghöns
Vit Leghorn och korsning till salu. **Kärragårds Hönseri, Laholm. Tel. 19019.**

Vedspis
Husqvarna nr. 1926, el. bakugn, Husqvarna, dubbel kokplatta, 380 volt, till salu.
Tel. 162 Växtorp.

Cuprinolfärg
i lager hos
Handelsbolaget
Ö. Karup tel. 15.

Landsvägsomelette på 2,5 ton ägg.
Den verkliga jätteomeletten blev det när en ägglastad bil med 2,5 tons last slog runt och blev liggande i diket vid Gumlösa. Bilen råkade komma för långt ut på vägkanten som brast, varpå bilen brakade ned för en 2-metersslänt innan den slog runt. Så gott som hela lasten krossades men föraren och hans medhjälpare klarade sig utan skador.

LÄST
"Att umgås mycket med kvinnor förbättrar en mans sätt men fördärvar hans moral".
Montesquieu.

Biograferna

CENTRUM LAHOLM TEL. 10
Torsd.-fred. kl. 20. Barntill.
KVARTETTEN SOM SPRÄNGDE.
"Oemotståndlig. Ett uppfriskande leklynne".

LAHOLM

SPARA i Laholms Sparbank
Ränta 4½ procent

Legala notiser
Från pastorsexpeditionen i Laholm meddelas följande familjenyheter: Födde en son till chaufför Alf Torsten Rolf Johansson, Violvägen 11 och en dotter till fabrikör Ernst Magnusson, Åhla, Laholms landskommun.

Mellbyrundan
Anmälningstiden för Mellbyrundan — badortsföreningens och motorklubbens populära bilrally på söndag — utgår i kväll. Se annons!

SJ:s stationer.
Nya poängtal har uträknats för SJ:s stationer att tjäna till ledning vid stationernas klassificering. För många av dem ställer sig de nya poängtalen lägre än tidigare, beroende på vikande trafik och minskade arbetsuppgifter. Ifråga om Halmstads C, som tillhör klass 23, sjunker poängtalet från 1.210 till 1.185 och för Falkenberg (klass 19) från 248 till 243 samt vidare för Varberg från 516 till 503, Limmareds från 291 till 280, Kungsbacka från 163 till 155, Laholm från 117 till 108 och för Oskarström från 97 till 83.

Jordbrukaredag i Harplinge.
Den av länets hushållningssällskap på tisdagen i Harplinge anordnade jordbrukaredagen fick god anslutning av i huvudsak ortens jordbrukarekår, som särskilt i dessa dagar har relativt gott om lediga tillfällen innan skördetiden om någon månad ånyo sätter fart på arbetet. Kursen, som till huvudsaklig omfattning kom att röra sig om skördetröskningsproblem, hölls på lantbr. Johan Svenssons, Skintaby Storegårds egendom, som ifråga om rationell drift torde räknas bland traktens mera förnäma. Medverkande var tjänstemän vid hushållningssällskapet och det blev åtskilliga upplysande synpunkter som härunder kom i blickfältet på ett speciellt avsnitt inom det numera starkt mekaniserade jordbruket.

SKANDALHALT.
En amerikansk isprinsessa har begärt skilsmässa från sin man och partner, ty hon säger att han alltför ofta ger sig ut på hal is.

MARKARYDS-BYGDEN

Laholms Tidnings lokalredaktion: **Markaryd, Villagatan**
Redaktör: **Sven B. Jönsson. Tel 10150.**

Mjölkleveranserna minskar starkt i Kronobergs län

Torkan och det dåliga betet har satt djupa spår i mjölkleveranserna till mejerierna i Kronobergs län. Mjölkinvägningen den senaste tiden har minskats katastrofalt.

Vid Växjö mejeri har nedgången i tillförseln varit 1.000 kg per dag och mejeriföreningen i Södra Allbo redovisar också en mycket kraftig invägningsminskning. Så låter det från flera håll i Sydsverige. Lidhults mejeri t. ex. som ligger på gränsen till Halland konstaterar en leveransminskning på drygt 8 prosent. Disponent E. J. Ockander vid mejeriet i Ljungby ser dock ännu ingen anledning till pessimism. Han menar att visserligen har mjölktillförseln minskats betydligt men nedgången beror också på det avtagande intresset för mjölkproduktion och på de jordbruk som lagts ned de sista månaderna.

Hela Vadsboslätten har drabbats hårt av den intensiva torkan. Vårsäden är så illa medfaren, att man nu anser att regn inte kan förbättra situationen. Betena börjar ta slut och höstsäden brådmognar. Sådden blir ofta sen på grund av Vadsboslättens styva leror, och rådande väderleksförhållanden har gjort att kar i sädesfälten vittnar om total sensådda korn- och havresorter haft svårt att växa. Tomma fläckmissväxt och på en del ställen har havre, som endast nått en och en halv decimeters längd gått i ax. Vidare decimerades höskörden kraftigt och det blir svårt för lantbrukarna att klara vintern utan extra fodertillskott. Höstvetet har klarat sig något bättre, men torkan har verkat mycket hämmande på kärnbildningen.

"Diamantkonfirmation" har firats i Hinneryd

På Kristi Förklarings dag hölls i Hinneryd årets fjärde konfirmandjubileum. Det var 1899 års konfirmander, som högtidlighöll 60-årsminnet av sin konfirmation och första nattvardsgång. Ursprungligen räknade klassen 57 elever. Ovanligt många dödsfall och utflyttningar till USA gjorde att skaran avsevärt decimerats. Endast fem konfirmander hade infunnit sig.

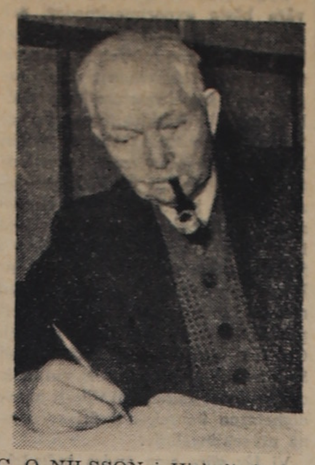
Efter samling i Sockenstugan tågade konfirmanderna vid sammanringningen in i kyrkan, medan vik. kantorn fröken Sara Gunnarsson, Tånneryd, spelade "Preludium" av C. L. Lindberg. Kyrkoherde Bengt Andersson utgick i sitt skriftetal från Joh. 12:21 "Herre, vi skulle vilja se Jesus." Efter predikan över dagens högmässotext, höll kyrkoherden ett tal till jubilarerna med utgång från Luk. 12:32 Jesus sade: "Frukta icke du lilla hjord; ty det har behagat eder Fader att giva eder riket." I den följande nattvardsgången deltogo konfirmanderna jämte en del andra. Dagens kollekt till Svenska Missions-Sällskapet uppgick till 53 kronor. Fröken Gunnarsson spelade till sist "Postludium" av Thorselius.

Vid samkvämet i prästgården hälsade kyrkoherden välkommen. Han förrättade även upprop och framförde hälsningar från frånvarande kamrater, bl. a. från USA. Även bringade han konfirmationsläraren, kyrkoherde C. N. Östberg, i erinran genom att läsa prosten Alfred Elmbladhs minnesteckning. På morgonen hade kyrkoherde Östbergs maka, fru Ingeborg Östberg, Lund, nedlagt en krans från konfirmanderna på graven å Bosjöklosters kyrkogård. Å deltagarnas vägnar talade Illandstingsmannen Peter Andersson, Sjöatorp, samt överlämnade en gåva. Högtiden slöt med bön och psalmsång.

Kyrkokollekterna i Hinneryd

Andra kvartalets kollektmedel i Hinneryds församling utgör 2.749 kronor, därav i rikskollekter 1.464 kronor, stiftskollekter 408 kronor samt andra kollekter 877 kronor. Tredje Böndagens offer till Svenska Kyrkans mission uppgick till 1.050 kronor.

C. O. Nilsson i Hishult berättar om beväringsmönstring i Laholm

C. O NILSSON i Hishult, bygdeberättaren, skriver här om den dag han mönstrade beväring i Laholm — det var år 1894 redan..

DET VAR ÅR 1894 som jag skulle mönstra i Laholm för tjänstgöring som beväring. Övningstiden var utsträckt till 90 dagar, en tid, som i mångas tycke var rent bortkastad. Många sökte komma undan genom att uppge sig vara behäftade med skilda fel, dålig syn eller hörsel, ont i bröstet, knän m. m. Allt skulle undersökas av läkaren, som dock endast i undantagsfall gick att lura. Lyckades någon få frisedel var det överens kommet, att han skulle offra en tia till de kamrater som blev uttagna, för att de därav skulle göra sig en glad kväll hos "Överste bagaren" i Hishult, som höll lokal. Ortens flickor mötte upp för att beskåda och ta en svängom med de ynglingar som nu var iklädda kronans mössa, vilken vi själva fått inköpa efter mönstringen i Laholm för 1:75 pr styck. Det var icke alla, som var mäktiga att tråda dansen — spriten hade flödat rikligt. Hemfärden på hästskjutsarna från stan gick undan med vildsinta skrål från de nyblivna krigarna. Hästarna sattes på hårda prov.

DET VAR emellertid ej detta jag tänkt skriva om, utan om den första dikt, som jag personligen inlämnade till redaktören Theo Lundberg i Laholm. Versarna fann nåd, kom in i tidningen under rubriken **Mönstringen** och lät sålunda:

Mig hade kronans maning i torsdags kall't till stan
Och för att tala sanning, till lydnad är jag van.
Jag föddes sjuttifyra, det var min tur i år
att in till Laholm styra, och nu jag mönstrad står.

För stadsrådhusets fönster man glömt dra för gardin
Och paradisets dräkter igenom rutan skin.
Nog såg jag damer rodna och söka dölja le.
Vem kan väl därför undra, när man får sådant se.

När jag mot staden reste för att inskriven bli
Jag hade ingen tanke mig söka göra fri
På doktorns barska fråga ifall jag frisker var
jag utan tvekan våga att giva "ja" till svar.

Jag mätad blev på längden — på bredden vart ej tal —
och skriven uti boken såsom en kronans karl
Nu väntar jag och längtar och andra gossar med
tills oss befälet hämtar upp till Skedala hed.

EFTER HEMKOMSTEN från kalaset och en ganska våt invärtes natt skrev jag dikten, och när jag ett par dagar senare måste gå de styva två milen in till Laholm för att hämta medicin på apoteket till mor, tog jag den med och stegade in till redaktören, som jag trodde var en mycket mäktig man. Det var ej fritt att jag darrade i knävecken då jag lämnade honom mitt opus. Han bjöd mig sitta ner medan han läste dikten. Så sade han att dikten var bra. Han tog upp börsen, gav mig en femma och sade: — Kom igen med mera en annan gång!

OM JAG SKRIVET mitt namn under dikten allt för otydligt eller om sättaren satt fel vet jag ej, men namnet stämde ej med någon av mina mönstringskamrater. Utan kyrkoherden P. A. Fridlidzius' son Harald, som även han mönstrat om dagen, blev allmänt trodd som författaren. (Harald Hall, till vilket han ändrade namnet, blev ju sedan vida bekant som "krigsfångarnas fader" under sin verksamhet i Ryssland). Några dagar efter det dikten var tryckt, hade han insänt ett så lydande meddelande till tidningen: "Som jag blivit trodd till att hava skrivit den trevliga dikten "Mönstringen" i Eder tidning får jag meddela att så ej är fallet. Författaren är en annan hishultsgrabb, Carl Oscar Nilsson. Det gläder mig att det finnes en sådan skaldeådra bland mina kamrater. Jag hoppas den kommer att välla med friska flöden under kommande år. H. F."

Jag kan ej neka till att jag kände en viss stolthet för berömmet. Men jag kände det även bittert att jag ej haft förmånen att få mera utöka mitt vetande, som då kanske kunnat giva mig bättre resurser i livet.

C. O. Nilsson.

— Gav hennes bantningskur något resultat?

— Ånej, resultatet var tämligen magert!

MUSIKALISKT.

— Begriper han sig på modern musik?

— Absolut. Sist han var på konsert tog han upp en applåd, när de hade stämt fiolerna.

I dag onsdag börjar vi
REALISATION
av
Sommartyger — Stuvar
Jersey-klänningar
HÅPE-magasinet
HENRY PERSSON
Storgatan 29, Halmstad

SENASTE NYTT

60.000 man jagade polismördare

Sextiotusen man från Storbritanniens alla polis- och detektivstyrkor mobiliserades för jakten på detektivsergeanten Raymond Purdys mördare och på måndagseftermiddagen arresterades en 30-årig fransk-kanadensare som starkt misstänkt. Redan på morgonen var signalementet välbekant, och när en person som signalementet stämde på kom in på Australiens emigrantkontor, såg en av kontoristerna ögonblickligen vem det kunde vara. Han ringde polisen och tre minuter senare var mannen arresterad.

London i dag.

Intressant . . .

(Forts. fr. sid. 1)

och ram" kan man också beskåda.

Ett prov på den omfattande tävlingsverksamhet som bedrives inom SLU kommer också att visas. Segrarna i kretstävlingarna kommer här att duka upp var sitt middagsbord, som sedan bedömes. Publiken kommer att få rösta på vilket bord som den anser trevligast arrangerat. En kaffeservis i pris väntar segraren.

Det är nog inte fel anta att folk kommer att stå i kö för att få se hemslöjds- och hobbyavdelningen, när Hallandsutställningen slår upp sina portar.

Båstadspojke i radioserie om fågellivet

16-årige båstadspojken Lasse Berg kommer under de närmaste veckorna, med början i kväll, att lämna regelbundna rapporter om fågellivet kring och vid Falsterbo fågelstation i en serie radioprogram. I onsdagens program intervjuas han om fågellivet under högsommaren vid stationen.

Lasse Berg har tidigare gjort sig känd som en skicklig ornitolog och bl. a. har hans uppsatser om Hallands Väderös fågelliv väckt uppmärksamhet i fackpressen.

Lasse Berg är ordförande i Båstads fältbiologiska förening och även TV:n har visat sig intresserad av utsändning från stationen i Falsterbo.

Skånekurs . . .

(Forts. fr. sid. 1)

professor Knud Fabricius Köpenhamn som i en rad arbeten kartlagt den skånska historien under dansk tid. Professor Fabricius, som för övrigt är en av initiativtagarna till dessa skånsk-danska kurser, skall tala dels om hur det gick när Skåne smälte samman med det danska huvudlandet och dels om den period på 1300-talet då Skåne för en kort tid var svenskt.

På Bio
CENTRUM, Laholm,
ger torsdag och fredag "Kvartetten som sprängdes". Filmen lär enligt DN vara en omvänd "Rififi". "Man har inte skrattat så hjärtligt sen Chaplins storhetstid", skrev AB.

STORSTILAT?

Den storstilade katastrofövning civilförsvaret skulle ha haft i går för att visa att det under en naturkatastrof kan bemästra situationen måste tyvärr uppskjutas på grund av regnväder.

Jag såg igår...

. . . att det växer en väldig massa vildhallon på vägslänten upp mot Tegelbruket vid Tegelbrucksvägen. Den som är pigg på att plocka, kunde säkert få ihop många liter . .

Hästpremieringen i Laholm

Vi återger här förteckningen över de hästar, som premierades i Laholm senaste premieringsdagen.

Varmblod

Ungston födda 1958

Tilldelade skådepenning: Lady f. Infant, äg. Iwar Iwarsson, Trulstorp, Laholm.

Ungston födda 1957

Tilldelade skådepenning: Kickan f. Afgahn, äg. Sven R. Larsson, Altona, Laholm.

Ungston födda 1956

Tilldelade frisedel: Lucka f. Celsius, äg. Kjell Bachman, Axelvolds gård, Laholm. Sussi f. Afghan, äg. Iwar Iwarsson, Trulstorp, Laholm.

Fölston

Premierade med B: Ketty f. Onkel, äg. John Nilsson, Stjernhem. Skottorp; Sickan f. Magnet Kyff, äg. Anders Larsson, Östorp, Laholm; Miss Ramona f. Regulator, äg. Hilding Jönsson, Ösarps Boställe, Laholm: Smoky f. Regulator, äg. Margareta Sturesson, Staffanstorp, Alstorp; Black-Girl f. Fairey, äg. Gustav Sturesson, Staffanstorp, Alstorp.

Premierade med AB: Ulla f. Odeon, äg. Gunti Andreasson, Kungsgården, Laholm.

Premierade med A: Carona f. Largo, äg. Tore Jönsson, Östorps gård, Laholm.

Nordsvenska

Fölston

Premierade med B: Blända f. Örje, äg. Jörgen Bendz, Vallens Säteri, Växtorp.

Hingstar

Premierade med AB: Ungnar f. Orator, äg. Knäredsortens hingstförening, Knäred.

Ardenner

Ungston födda 1958

Tilldelade skådepenning: Doris f. Carvitor, äg. Gunnar Johansson, Bengtsgård, Veinge; Bella f. Gullberg, äg. Hilda Anderssons stbh., Fladje gård, Eldsberga, Molla f. Carvitor, äg. Anders Lindström, Hov, Ysby.

Ungston födda 1957

Tilldelade skådepenning: Flora f. Floax, äg. Einar Jacobsson, Handskholmen, Hishult; Mary f. Tojem, äg. Knut O. Svensson, Ränneslöv; Flora f. Florax, äg. Gustaf Isaksson, Hishult.

Ungston födda 1956

Tilldelade frisedel: Blända f. Gullberg, äg. Hilda Anderssons stbh, Fladje gård, Eldsberga.

Fölston

Premierade med B: Tensa f. Dagol, äg. Folke Hildingsson, Jonstorp, Hishult; Gullan II f. Trell, äg. Manfred Johansson, Nybo, Ysby; Judela f. Jugend, äg. Erik Johanssen Knopparp, Växtorp.

Premierade med A: Barona f. Baron de Rose, äg. Hilda Anderssons stbh. Fladje gård, Eldsberga; Ketty f. Blankheur, äg. Gustaf Isaksson, Hishult.

Hingstar

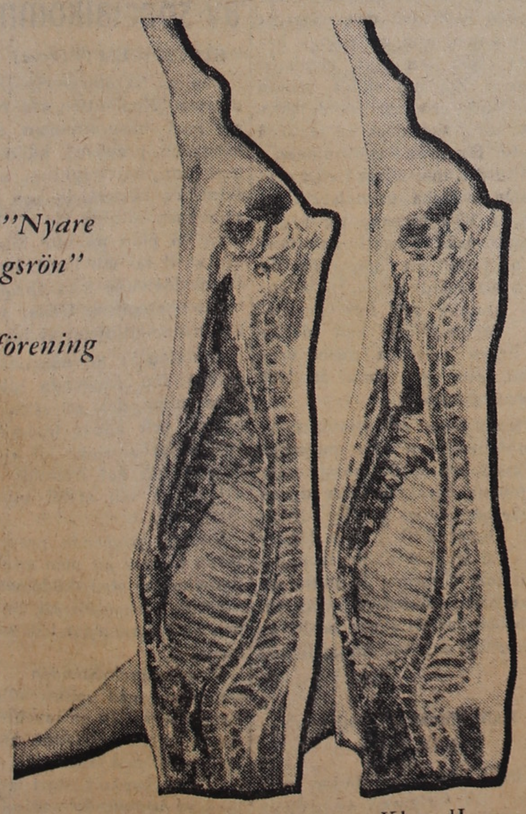
Premierade med B: Carvitor f. Invitor, äg. Erik Hansson, Nygård, Ysby, Gullberg f. Florax, äg. Hilda Anderssons stbh., Fladje gård, Eldsberga.

Premierade med AB: Florax f. Paulmax, äg. Nordanå hingstförening, Växtorp; Bengal f. Goldör, äg. Erik Larsson, Vallängen, Växtorp.

Hushållningssällskapets hederspris för god uppvisning av hästar vid premieringen tilldelades Anton Jönsson, Fladje gård, Eldsberga.

bättre fläsk
bättre ekonomi

Skaffa foldern "Nyare utfodringsrön" från Er Slakteriförening

Klass EP Klass II

Slakteriförbundet

DAMERNAS HÖRNA

I bärtiden

GARDEROBEN SOM KEMTVÄTTAR

är en framtidsvision som kan bli verklighet, experiment pågår i varje fall i Amerika, närmare bestämt i Kentucky, rapporterar en merikansk tidning. Man hänger in kläderna på kvällen, på natten tvättas de via ultrasoniska vågor. Så enkelt är det!

EN TVÄTTMASKIN, som både tvättar, sköljer, torkar, pressar och viker samman t. ex. husfars skjortor låter som ett gott skämt eller en spökhistoria, men även den attiraljen håller på att bli verklighet. Likaså kylskåpet som automatiskt och elektronstyrt flyttar maten till spisen, lagar, lägger upp och transporterar den till matbordet. En diskmaskin som gör ren tallrikar och karotter och allt det andra med ljudvågor, speglar som värmt upp lektriskt så att det inte bildas imma på dem — i badrummet t. ex. — soljuslampor som byggts in i taket, intet är numera den moderna tekniken främmande när det gäller att skapa bekvämlighet åt den amerikanska husmodern.

SAMTIDIGT anstränger sig industrin att framställa de mest intrikata motionsmaskiner som genom att skaka, ruska, gunga, knåda, frottera m. m. den passiva, orörliga och sysslolösa människan håller cirkulationen i gång och gettvalkarna under kontroll.

EN VERKLIG NYHET

har uppenbarat sig på läppstiftsmarknaden — ett läppstift på helt nytt sätt. Ett behagligt stift i en liten oval elegant ask med, spegel på lockets insida!

TÄNK ER att äntligen ha läppstift och spegel allt-i-ett! Att inte behöva krångla med lösa läppstift och leta efter försvunna speglar. Man tar den lilla asken i sin hand, trycker lätt på låset och locket springer upp — och vänder sin spegelförsedda sida mot er samtidigt som läppstiftet skjutes upp. Läppstiftet som finns i asken är naturligtvis utbytbart!

JORDGUBBSTARTA

1 ägg, 1 dl socker, 2½ dl mjöl, 2 dl smör.

ÄGG OCH SOCKER vispas, tills massan blir ljus och tjock, mjölet tillsättes och sist smöret. En rund tårtform täckes med smeten och gräddas bara 10 min. i varm ugn. Lägg halva stora jordgubbar över tårtan, strö florsocker över och sätt formen i medelvarm ugn några minuter. Serveras ljummen eller kall med vispgrädde till.

HALLONGLASS

1½ lit. hallon
3 dl tjock grädde
socker efter smak
2 äggvitor
karamellfärg

Bären som bör vara fina och ordentligt mogna passeras. Massan smaksätts med socker och blandas med 1 dl av den tjocka grädden samt de hårt uppvispade vitorna. Om färgen är för svag kan litet karamellfärg tillsättas. Glassen fylls i kylskåpslådor och när med färska bär.

den är halvstel iblandas resten av grädden hårt vispad. Glassen fryses färdig och serveras i skål el. coupeglas överströdd

DROTTNINGSYLT

2 kg hallon
2 kg blåbär
2½—3 kg strösocker

Rensa bären och skölj dem om det behövs. Låt dem rinna av. Varva bär och socker i en skål eller direkt i syltgrytan och låt den stå på svalt ställe att safta sig och sockret delvis lösa sig. Ställ grytan på svag värme, tills sockret är alldeles smält. Koka upp sylten och låt den koka 10—15 min. eller tills sylten ser klar och simmig ut. Skaka grytan då och då och skumma väl om det behövs. Häll sylten på varma, väl rengjorda burkar och paraffinera genast. Tillslut burkarna.

RÖD VINBÄRSSYLT

2 kg röda vinbär
6 dl vatten
1 kg socker
½ g bensoesyrat natron
till varje kg färdigkokt sylt

Rensa och skölj bären och låt dem rinna av. Koka upp vattnet i syltgrytan och näll i bären. Koka bären tills de faller sönder, sätt då till sockret och låt sylten koko 10—15 min. eller tills sylten ser klar och blank ut. Väg sylten och sätt till bensoesyran upplöst i litet sylt. Ös upp på varma burkar, paraffinera och sätt lock på.

DAGENS GODBIT

RECEPTET Å. beräknat för 4—5 personer.

4—5 EJ FÖR TUNNA skivor kokt ell. rökt skinka, 8-10 sparris ca dm-långa, 4—5 fasta tomater, 1 pkt djupfrysta ärter, sås: 1 dl vispgrädde, 2 tsk. färdigblandad senap, salt, nymald vitpeppar, vitlökssalt.

Lägg upp de djupfrysta ärterna och tina direkt på serveringsfatet. Skär av ett lock på tomaterna, gräv ur dem försiktigt med en tesked och strö lite vitlökssalt och peppar i dem. Rulla in två sparris i varje skinkskiva och lägg upp dem mitt på ärterna på fatet. Placera tomaterna runt omkring. Vispa grädden till hårt skum, smaksätt den väl med salt, senap och lite peppar. Fyll tomaterna med senapsgrädden, stick ner locken i grädden och servera rätten väl avkyld med nyrostat varmtbröd.

LT DEN 15 JULI 1959 LT

Inför andra akten i Geneve

I går samlades på nytt i Geneve de fyra stormakternas utrikesministrar — Gromyko, Herter, Selwyn Lloyd och Couve de Murville — för att tillsammans med representanterna för de båda tyska staterna återuppta förhandlingarna om Berlin efter ett uppehåll på tre veckor. Nu inleds alltså den andra etappen i den utrikesministerkonferens, vars första etapp sträckte sig över hela sex veckor, från den 11 maj till den 20 juni. Ingen vet hur långvarig denna nya session blir, och det är fortfarande oklart om den kommer att följas av en toppkonferens, ett möte mellan regeringscheferna själva, till hösten.

Utgångsläget inför de nu på nytt inledda förhandlingarna anges av de förslag, som båda sidor lade fram i slutskedet av den första Genevekonferensen. Det sovjetiska förslaget framfördes av Gromyko den 10 juni. Enligt detta skulle västmakternas ockupationsrättigheter i Berlin förlängas på ett år — senare utsträckt till 18 månader. Förutsättningen härför var dock att västmakterna reducerade sina styrkor i staden till symbolisk nivå och inte utrustade dem med kärn- och robotvapen, samt att de inställde sin antikommunistiska propagandaverksamhet i Berlin och upplöste organisationer där som bedrev en mot den östtyska staten riktad verksamhet. Vidare skulle de båda tyska staterna upprätta en alltysk kommitté med lika antal representanter för båda sidor och med uppgift att förbereda avslutandet av ett fredsfördrag och Tysklands återförening.

Västmakterna lade fram sitt motförslag den 16 juni. Det hade formen av utkast till en gemensam fyrmaktsdeklaration att utfärdas vid konferensens slut. Denna deklaration skulle garantera västmakternas förbindelser med Berlin, acceptera östtyska kontrollanter längs tillfartsvägarna som ombud för Sovjetunionen, samt förplikta västmakterna att inte öka sina till 11.000 man uppgående garnisoner i Berlin, vilka kunde nedskäras efter överenskommelser härom, och endast utrusta dem med konventionella vapen. Vidare skulle båda sidor förpliktas att inskränka mot motparten riktad aktivitet i staden. Deklarationen skulle förklaras gälla tills Tyskland återförenats eller den överenskomna ordningen ändrats genom överenskommelse mellan de fyra stormakterna.

Dessa båda förslag vittnar om att det på vissa punkter finns förutsättningar för begränsade överenskommelser. Det synes i och för sig möjligt att uppnå enighet om en kvantitativ och kvalitativ begränsning av ockupationsstyrkorna i Berlin och om en "nedrustning" i propagandakriget. Västmakterna har bekräftat sin villighet att de facto acceptera östtyska funktionärer vid kontrollen av de militära transporterna till Berlin — de civila transporterna kontrolleras sedan länge av de östtyska myndigheterna. Men mot detta står något mycket viktigare: att man icke kunnat övervinna den fundamentala motsättningen mellan å ena sidan västmakternas krav på erkännande av sina rättigheter i Berlin och på garantier mot ensidiga sovjetiska åtgärder och å andra sidan Sovjetunionens vägran att medge mer än en tidsfrist. Ryssarna fortsätter att insistera på att västmakterna lämnar Berlin efter en övergångsperiod. Västmakterna insisterar på sin rätt att stanna kvar tills Tysklands återförenats.

Det ligger i sakens natur att båda sidor söker stärka sin ställning inför förhandlingarnas återupptagande genom att insistera på sin ståndpunkt och framställa eftergifter som otänkbara. Samtidigt med att den första Genevekonferensen avbröts, förklarade också Chrusjtjov i ett tal att Sovjetunionen var beredd att ingå separatfred med Östtyskland, och han tillfogade varnande att det vore en illusion att tro att kommunikationerna med Berlin skulle kunna fortgå på samma sätt som tidigare, efter att Östtyskland fått full suveränitet. Sovjetunionens förste vice regeringschef Kozlov, som kom till New York för att öppna en stor sovjetisk utställning den 29 juni och därefter gjort en omfattande resa i Förenta staterna liksom hans kollega Mikojan ett halvt år tidigare, har också i olika uttalanden framhållit att Sovjetunionen inte kommer att vika från sin ståndpunkt. Och vid ett samtal i förra månaden med förutvarande amerikanske Moskvaambassadören Averell Harriman synes Chrusjtjov ha uttalat sig med påfallande skärpa.

Men trots detta synes man i väster inte vara alldeles utan hopp om att man vid den nya förhandlingsomgången skall kunna åstadkomma en modus vivendi, innebärande att Sovjetunionen avstår från att vidta några mot västmakternas ställning i Berlin riktade åtgärder mot att västmakterna gör de koncessioner som erbjöds i deras senaste förslag. Sådana förhoppningar knyts inte minst till den allmänna föreställningen att Chrusjtjov skulle vara utomordentligt angelägen om att få till stånd en toppkonferens. Från amerikansk sida söker man utnyttja denna Chrusjtjovs förmodade önskan till att frampressa en sovjetisk reträtt i Geneve; Eisenhower har sålunda vid flera tillfällen deklarerat att han inte är beredd att förhandla under hot och att inkallandet av en toppkonferens måste förutsätta att en grundval för positiva resultat skapats genom utrikesministrarnas förhandlingar.

De närmaste dagarnas och veckornas diskussioner i Geneve kommer att utvisa, om någon sådan grundval kan åstadkommas och vilka utsikter som finns — knappast till en formlig överenskommelse i Berlinfrågan, ty en sådan ter sig osannolik — men till en tyst enighet mellan parterna om att undvika åtgärder som kunde skapa risk för en ny Berlinkris, allvarligare än den 1948—49. Det bör emellertid ihågkommas, att även om Moskva skulle förverkliga sitt hot om att sluta separatfred med Östtyskland behöver detta i och för sig inte få sådana konsekvenser. Det är först om ett sådant fredsslut följdes av ingripanden mot den västallierade trafiken på Väst-Berlin, som en akut krissituation skulle uppkomma.

Svenska är ett besvärligt språk

STOCKHOLM (TTspec)

"Ärans och hjältarnas språk! Hur ädelt och manligt du rör dig!"

Tegnérs yverborna ord om vårt svenska språk stämmer nog inte på allt det som kommit på pränt när svensk man "fatat penan i sin olerda hand..." Särskilt myndigheterna har under årens lopp fått många trevliga bevis på hur svårt det är att brottas med "skrefta" när det gått många och långa år sedan skrivaren satt i sin bänk i skolan, konstaterar Polistidningen, som återger en inlaga, skriven för ett antal år sedan och som vittnar om ånger efter en fyllefest:

"Till Landsfiskalskontor

Härmed får jag svara på några frågor som jag har blivit anget och skylt för

att jag var hårt belastat av starka drycker på Påskkväll det är inte riktigt för jag hade fått två små kaskar om Påskafton då kan man inte seja att man är hårt berusat för det kan ej göra något så något fylleri var det ej Men om dem nu tycker att jag var stor i käften så beder jag om ursäkt för jag namngav ingen där För det var en anan grabb som var stor i käften med mig där ute och den var det som började ock sedan kom Polisen D..n ock tjörde hem mej ock det tyckte jag var oförskämt jort då man ej var berusat han förstörde hela min Påskkväll

ock sedan så var jag ej in på danslokalen under den korta tid som jag fick vara där

och därför skulle jag hälst vilja att vi ej skulle bråka mera om den saken utan jag fick be om ursäkt och kona samt om det låter sig jöras men går det inte så får man ju finna sig i vad som hälst ock hoppas att ni gör vad ni kan beder

NN"

DEN KÄRLEKEN

De var nygifta. De satt i sitt lilla vackra hem och såg månskenet försilvra träden utanför hin trast sjöng småktande. På deras bord brann ett enda levande ljus, som speglade sig i karaffen och de två glasen. Den nyblivna frun satt försänkt i ljuva drömmar.

Plötsligt tog hennes älskade pipan ur mun och sa:

— Jag undrar varför egentligen bilmotorn hade så sabla svårt att starta i går.

— Har du haft besök av tjuvar sedan du köpte vakthunden?

— Ja, i går var det en här och stal hunden!

Hallands . . .

(Forts. fr. sid. 1)

allt annat skrivas på många sätt. Här finns uppgifternas mångfald. Här finns redovisningar av företagare och affärsmän. Här saknas inte statistik och siffermaterial överhuvudtaget. Man ställer sig emellertid frågande om allt detta behövts presenteras så livlöst som fallet är. Man måste nog vara stor optimist för att hoppas på allt detta värdefulla material så som det här presenteras kan smältas av normalt utrustade läsare.

Det hopbragta källmaterialet är så rikt och omväxlande att man tycker att det förtjänas ett helt annat öde än vad det nu beskärt. Kommunikationsfrågorna t. ex. har givetvis blivit utredda, men alltför knappnändigt och intresselöst. Kommunikationerna har för Halland som det urgamla genomgångslandskapet alltid spelat en utomordentlig roll.

När det gäller faktorn elkraft saknar man dess halländska historia vilken ingalunda är ointressant än mindre betydelselöst.

Det var dock från Halmstad som initiativet på sin tid utgick för grundandet av Sydsvenska Kraftaktiebolaget vars styrelse åtminstone under dess första tid fanns i Halmstad. Här hade utbyggnaden av elverket givit en god bild av en utveckling som i sin tur satt spår på de mest skilda områden av mänsklig verksamhet.

I den senare industrihistorien förekommer några små skönhetsfel. AB P. M. Pehrssons handskfabrik har sålunda i skildringen av 1930-talet förlagts till Snöstorp och helt uteglömts när det gällt att redovisa de mest framländsk läderindustri under senare tid. Den har i stället ersatts av en firma som i detta fall spelat en underordnad roll.

Om det kända Wallbergs fabriksaktiebolag meddelas den för hallänningarna stora nyheten att denna gamla industris produktion främst utgöres av — herrkonfektion. Om Slöinge får läsaren vidare veta att "det är det mest betydande stationssamhället mellan Falkenberg och Halmstad. Ett påstående som helt säkert väcker starka protester bland Getingeborna som dessutom kommer att anse sig misshandlade i boken då deras frökontor inte bevärdigats ens med ett omnämnande.

Å andra sidan registreras en del uppgifter om tämligen betydelselösa industriella åtgärder medan samtidigt icke obetydliga industriföretag, t. ex. maskinfabriken Rex i Halmstad förbigås med tystnad. Läsarens förvåning stegras ytterligare när man läser att turismen inte kunnat beredas plats i historieskrivningen. Här hade funnits stoff till en intresseväckande skildring om vad turismen ekonomiskt betytt från den tid då parasollbeväpnade brunnsdrickare uppenbarade sig i Varberg och Halmstad fram till 1950-talets fria — kanske alltför fria, säge någon — campingliv.

Flera liknande exempel skulle här kunna dras fram. Det anförda må vara nog för att framföra kravet på en överarbetning av detta kapital. Här är det dock fråga om ett arbete som för fram tida forskare kommer att ha något av standardverkets karaktär men som tydligen saknar dess pålitlighet, trots att Hallands landsting står som borgensman för det hela.

Lantbruk

Malmö Kreaturs- o. Köttmarknad

Tillförseln till Malmö kreaturs och köttmarknad under veckan 7/7—13/7 uppgick till 75 storboskap (därav 7 tjurar), 7 kalvar, 5 svin och 2 hästar. Handeln var medelmåttig och samtliga djur blev sålda. Priset höjdes för tjurar klass 3 och 4 med 3 öre per kg, svin: slakterisvin 75—100 kg, 100—110 kg och över 110 kg med 3 öre, suggor med 2 öre per kg, slakthästar feta och mindre feta med 25 kr per styck. Övriga priser blev oförändrade.

Ändrade noteringar: Tjurar klass 3, mindre köttiga 208, klass 4, magra, simpla 203. Svin: slakterisvin 75—100 kg 237, d:o 100—110 kg 227, d:o över 110 kg 217. Suggor feta 175, d:o mindre feta 157. Slakthästar, pr st feta 1300—1400, d:o mindre feta 925—1025.

DEN EVIGA FRÅGAN . . .

— Hur gammal är du min lille gosse?

— Fem år.

— Och vad tänker du bli?

— Sex år.

*

— I går såg jag på tivoli en kille som gick på lina.

— Det var väl ingenting. Jag såg på gatan fem damer som gick på kafferep.

OFÖRGLÖMLIGT

— Nej aldrig glömmer jag min första kärlek. Jag blir ständigt påmind om den.

— Hur så?

— Jag är ju gift med människan!

Vi kan gott satsa hårdare på Sydafrika

STOCKHOLM (TT spec.)

Sydafrikanska unionen är en av våra bästa exportmarknader, och den löpande handeln går mycket bra. — Det konstaterandet gör vid samtal med tidskriften Svensk export legationssekreterare Fritz Döfling, svenska beskickningen i Pretoria, vilken under några veckor har varit på tjänsteresa i hemlandet. I motsats till utvecklingen på andra håll i fjol steg vår handel med Sydafrika, vår tredje marknad i storlek utanför Europa. Men i Sydafrika har man bråttom med att bygga upp den unga unionen till en modern industristat med så brett produktionsregister som möjligt. Och den som vill göra affärer med Sydafrika måste därför vid sina dispositioner ta hänsyn till att myndigheterna konsekvent driver denna utvecklingslinje.

Vi får göra som andra industristater: investera medel i lokala anläggningar, leverera maskiner och tekniskt kunnande, bl av genom att tillåta tillverkning i landet på licens. Detta är nog de enda mera framkomliga vägarna, där för övrigt en del svenska företag har slagit följe med många amerikanska och västeuropeiska.

— Skall det vara någon mening med att satsa på Sydafrika så spända som de inrikespolitiska motsättningarna förefaller vara?

— Absolut. Åtminstone tycker tydligen amerikanerna det. Annars skulle de säkert inte riskera så stora investeringar som det här gäller. Sydafrika är nämligen i hög grad utvecklingsdugligt. Där finns t ex en utomordentlig råvarubas för en högmodern industri. Och kostnaderna för basvarorna, kol och järn, är betydligt lägre än på flertalet andra håll.

Frankrike och de Gaulle ger USA många bekymmer

Pausen i Geneveförhandlingarna har västmakterna utnyttjat till att söka utjämna sina inbördes åsiktsbrytningar, vilka ingalunda varit obetydliga. Visserligen lyckades de tre västliga utrikesministrarna upprätthålla åtminstone fasaden av en enhetlig front gentemot Gromyko, men det finns åtskilliga observatörer — inte minst amerikanska sådana — som anser, att ryssarnas oeftergivliga hållning i Geneve i icke ringa utsträckning förestavades av deras vetskap om motsättningarna och oenigheten bakom västmakternas fasad, och att Moskvas man inrättade sin taktik på grundval av denna insikt.

Till de främsta och svåraste differenserna inom västmaktslägret måste utan tvivel räknas de Gaulles uppstudsighet mot Amerika och England. De Gaulles krav i kärnvapenfrågan kan, fruktar amerikanarna, komma att leda till svåra komplikationer i händelse av ett toppmöte med ryssarna, alldenstund Frankrike, som ännu inte är men snart hoppas bli en atommakt, med största sannolikhet skulle komma att motsätta sig ett förbud mot atombombprov. Washington har redan klargjort, att de Gaulles krav är svåra att tillmötesgå. Det förstår man, då man betänker, vad dessa krav går ut på nämligen

1. Skapandet av ett tremaktsråd för global politik inom NATO, med därigenom ökat inflytande för Frankrike till full paritet med England och USA.

2. Rätt för Frankrike att tillsammans med USA och England äga och kontrollera kärnvapen.

3. Amerikanskt och engelskt stöd åt Frankrikes politik i Algeriet och övriga franska besittningar i Afrika.

Frankrike saknar globalpolitik

I Washington ger man visserligen ett artigt erkännande åt de Gaulles ambitioner att återupprätta Frankrikes stormaktsställning och uppnå full jämbördighet med USA och England, men amerikanarna är å andra sidan fullt på det klara med att de Gaulles pretentioner är totalt orealistiska. En global världspolitisk strategi på tre man hand omöjliggöres ju redan av det faktum, att de tre västmakterna, så snart deras aktivitet ligger utanför NATO, företräder helt skilda åsikter och intressen. Beträffande Kina t ex går den amerikanska och den brittiska politiken stick i stäv mot varandra och även i Mellan-Östern är den angloamerikanska enigheten ytterst bristfällig. Frankrike å sin sida har knappast någon klart utformad globalpolitik alls och kan knappast bidraga till att göra den anglo-amerikanska mera likriktad.

En annan fråga är synpunkterna på NATO. USA vill till varje pris undvika, att atlantförbundet blir betraktat blott och bart som en miltärallians, som behärskas av Amerika eller av en tremaktsgrupp med England-Frankrike i USA:s släptåg. Formellt skall enligt USA:s önskan, de små medlemsstaterna förbli likvärdiga med stormakterna, då det gäller att fatta beslut i NATO; om icke så sker, kommer hela atlantförbundet att förlora i politiskt och moraliskt värde, menar regeringen i Washington, som väl i detta sammanhang också anser sig böra ta vissa hänsyn till Bonnrepubliken, vilken ju även den är medlem i NATO-pakten, och t o m en minst lika viktig medlem som Frankrike.

Vad beträffar kärnvapenfrågan är man i Washington alldeles överens med de Gaulle, att om en stat vill framträda som stormakt i vår tid, så måste den skaffa sin egen kärnvapenutrustning. Men likafullt torde Eisenhower ha nödgats ge de Gaulle avslag på hans begäran om en amerikansk rekommendation för Frankrikes upptagande i atomklubben. Ty den amerikanska kongressen har stiftat en lag, som säger, att kärnladdningar i NATO-ländernas arméer måste stå under USA:s kontroll, och att atomvapeninformationer blott får ges åt sådana stater, som själva uppnått en väsentlig kärnvapenutveckling. (England är en sådan stat men Frankrike är det icke — i varje fall icke än). Skulle USA gå med på de Gaulles krav, så kan det blott ske under förutsättning, att denna amerikanska lag ändras eller annuleras.

Franska logiken klickar i Algerietfrågan

Så kommer till sist det allra kinkigaste problemet: Algeriet. Hur skall USA kunna lova att stödja Frankrikes politik i Algeriet, då ingen människa vet, hur de Gaulle själv tänker lösa detta problem? Amerikanarna är allvarligt bekymrade över fransmännens ändlösa krig i Nordafrika, och de är det desto mer, som den amerikanska politiken i högsta grad strävar att visa förståelse för de underutvecklade kolonialfolk, som söker bli kvitt sina europeiska förmyndare. I USA tycker man dessutom, och med full rätt, att det ifråga om Algeriet blivit något fel med den berömda franska logiken. Man kan ju inte ena dagen hävda, att kriget i Algeriet uteslutande är en inre fransk angelägenhet, och dagen därpå kräva fullt och trohjärtat stöd av NATO för att ordna denna "inre franska" angelägenhet. Det säger sig självt, att motsättningarna av denna art inte är ägnade att öka västmakternas inre solidaritet gentemot Moskva i händelse av ett toppmöte i höst. Ryssarna är inte så blinda, att de inte begriper det. Amerikanarna är också bekymrade över utvecklingen i Bonn och det samspel mellan Adenauer och de Gaulle, som tydligt syftar till att försvåra den brittiska regeringens ställning. En ytterligare försämring av atmosfären mellan London och Bonn ter sig från Washingtons horisont som sämsta möjliga förtecken inför ett framtida toppmöte med Chursjtjov. Frågan är nu bara: Skall västmakterna förmå utjämna alla sina inbördes divergenser, innan ett dylikt toppmöte på allvar blir aktuellt?

(Copyright NPS — denna tidn.)

Melvin Bergman:

Maktfördelningens utformare

Upplysningstidens idéer fick sina första förespråkare på engelsk mark, främst bland dem John Locke, men det var ingen tillfällighet, att fransmännen gjorde dessa tankar allmänt accepterade i den sociala och politiska debatten. I Frankrike präglas också de slagord, som skulle bli, först den kämpande medelklassens, senare den stridande arbetarklassens lösenord. Just i Frankrike kunde, som kanske på intet annat håll, den våg av förutsättningslöst, vetenskapligt tänkande pröva sina krafter, som under 15- och 1600-talet erövrat naturvetenskapen och under 1700-talet även socialt och politiskt tänkande. Orsaken är välkänd: ingenstädes hade kunglig despotism avsatt flera beska frukter än i Ludvig XIV:s och hans närmaste efterföljares till det yttre glansfulla och tongivande Frankrike. Och det är lärorikt att se, hur en kultur och ett statsskick, som för sin existens åberopade en religiös grundval — en stat av Guds nåde och en mäktig kyrka — kan representera en asocial och egocentrisk materialism, medan en samhällssyn, vilken — som de franska upplysningsfilosofernas — vilar på en materialistisk livssyn, kan företräda både reformvilja och idealitet.

Då England startade parlamentarismen

Det är allmänt iakttaget, att de franska upplysningsfilosoferna sökte sina statliga och sociala förebilder runt hela jorden, bland små och stora, bland civiliserade och ociviliserade folk. Denna vandring utanför gränserna, till Tahiti, Kina, Amerika och England, gällde också många andra ting och hela det hunsade och förtryckta franska folket. Ofta gick man inte längre än till England. Där hade man redan vid 1700-talets början lämnat bakom sig uppgörelsen med det kungliga enväldet. Vid den tidpunkt, då Ludvig XIV slutade sina dagar, år 1715, hade engelsmännen redan trätt in i — snart också Sverige — det första skedet av parlamentarism i historien.

Och ingen har i högre grad gjort engelska förhållanden inom socialt och politiskt liv normgivande för sin uppfattning än den franske naturvetenskapsmannen **baron de Montesquieu** (1689—1755). Vid sidan om Voltaire och Rousseau, vilka närmast skall göras till föremål för vår skildring, är han den franska upplysningens mest kända namn.

Denne man, en av seklets största sociala filosofer, började sin bana med att skriva skandalromaner. Mest känd är Persiska brev, där han låter en fingerad persisk officer i brev till sitt hemland berätta om Frankrike och franska förhållanden, varest den förlöjligade kungen har en sextioårig älskarinna men en tjugoårig minister.

Hans mest berömda verk L'esprit des lois (Lagarnas anda) utkom många år senare, nämligen 1748. Under tjugo års tid hade han gjort förstudier till denna bok. Han hade studerat det aktuella läget inom stater runt hela jorden. Och alla dess olika stater och styrelseskick drar han fram för att väga dem för och mot. Personlig förmögenhet hade också gjort det möjligt för honom att resa mycket, främst i Tyskland, Österrike, Italien och England. Han skaffade sig också en stab av medhjälpare, ett slags vetenskapligt sekretariat, och vad han till sist studerade i bokväg var enormt för denna tid.

I Lagarnas anda har han som sitt mål ställt upp att söka efter sambandet mellan lagarna å ena sidan och landets styrelse, seder, klimat, religion, affärsliv m m å den andra. Men Montesquieu ställde också upp ett praktiskt mål för sig: han vill anvisa vägar till reformerande av samtidens statsliv, och det är då han i likhet med många andra samtida fransmän fann dessa i det engelska statsskicket.

Den som något känner engelskt statsliv vet emellertid, att det är svårt att säga, hur det är beskaffat, enär det inte som vårt regleras av skrivna grundlagar. Därav kommer det sig, att Montesquieu fastnat i den åsikt om den engelska konstitutionen, som av många betraktats som en myt, nämligen att man i England skilde mellan verkställande och lagstiftande makt. Denna "myt" fick dock en oerhörd betydelse för grundlagstiftningen i vår världsdel, inte minst i vårt eget land. De svenska grundlagstiftarna av år 1809 menade sig i den montesquieuska maktfördelningsläran ha funnit ett försvar för sin strävan att åstadkomma en balans mellan konung och folkrepresentation. Montesquieu kan därför utan större överdrift sägas vara mannen, som gav form åt 1809 års regeringsform.

Ett lands lagar och styrelseskick anser Montesquieu vara naturliga och riktiga, om de överensstämmer med folkets karaktär. Och denna karaktär bestämmes framför allt av landets klimat. Folk i kalla länder tvingas till ett mer aktivt levnadssätt än folk i varma. Å andra sidan ser han i kölden en orsak till att nordbon har ett större behov av stimulerande drycker än sydligare folk.

Kallt klimat befrämjar politisk frihet

Ett kallt klimat befrämjar uppkomsten och fortvaron av politisk och individuell frihet, medan ett varmt klimat befrämjar uppkomsten av slaveri och despotism. I sitt tempererade klimat och sin geografiska sönderbrutenhet äger Europa enligt Montesquieu ett incitament till kulturellt framåtskridande, medan Asien med sina ofantliga ytor och sina motsatser i klimat verkar befrämjande på uppkomsten av politiska enhetsskapelser och enväldiga stormakter. Även religionen bestämmes till sin form av naturliga förhållanden. De nordliga ländernas protestantism hänger samman med deras demokrati, medan katolicismen, som bygger på klassvälde och ceremoniväsende, passar i länder med starkt utvecklad monarki.

Montesquieu utfomrade kanske ingen klar teori om orsakerna till socialt framåtskridande. Men i ett berömt historieverk Om orsakerna till det romerska väldets storhet och fall sätter han också in dess problem i ett naturligt sammanhang. "Världen", säger han, "styres inte av ödet Det finns reella orsaker, moraliska och fysiska, till uppkomsten av varje stat men även till dess försvagande och undergång." Om en demokrati går under, beror det på att folket börjat ringakta och överträda de lagar, det självt skapat och låtit törsten efter makt och rikedom besegra kärleken till allmän välfärd. Också här har Montesquieu uttalat tankar, vilkas riktighet eftervärlden inte kunnat jäva.

Svenska fiskare rovfiskar också utmed västkusten

GÖTEBORG (TT)

Alldeles utanför territorialgränsen till Hallands och Bohusläns kuster har under flera år rovfiske bedrivits på skarpsill och yngel till skarpsill av danska fiskare men tyvärr också av svenska fiskare, säger sardinfiskarnas förening i Strömstad i skrivelse till jordbruksdepartementet.

För att få ett slut på detta rovfiske anhåller föreningen att underhandlingar snarast upptas med Danmark och Norge om förbud mot fiske på internationellt vatten söder om en linje Hållö-Skagen med trål, där maskornas storlek blir mellan ca 17 och 19 mm. Förbudet bör gälla 15 mars—15 september.

Föreningen framhåller att detta fiske blivit till stort förfång dels för yrkesfiskarna och dels för konservindustrien som under flera år lidit stor brist på skarpsill och måste betala fantasipriser för att hålla fabrikationen i gång. Den försvinnande skaprsillen som endast sporadiskt dyker upp på västkusten har blivit ett alltmer brännande problem för speciellt konservindustrien, vilken för sin existens och fortsatta tillvaro måste finna en utväg som ger möjlighet för att skarpsillen på samma sätt som under tidigare år får växa upp till lämplig storlek utan att fångas på ett alltför tidigt stadium, medan den ännu saknar nämnvärt värde och försäljes till guanofabriker.

Bilskrotningen synas i sömmarna av specialkommitté

STOCKHOLM (TTspec)

Den av skrotbranschens Nämnd tillsatta "Kommittén för utredning av med bilskrotningen sammanhängande problem" håller nu på med en kartläggning av detta skrotfalls nuvarande och framtida storleksomfattning för att kunna få fram en plan på hur bilskrotningen skall tas om hand, heter det i ett meddelande från skrothandelns branschkommitté. Under tiden pågår provsmältningar av bilskrot.

Avsikten är nu närmast dels att utreda den pågående bilskrotningens volym, dels att sätta bilutredningen och annat material under strålkastarbelysning för att söka få klarhet om det framtida underlaget ifråga om stabil tillförsel av skrotbilar.

Om de pågående provsmältningarna erfares att man smälter hela ugnscharger med skilda sorters bilskrot åt gången för att utröna graden av föroreningar i de olika sorterna.

Skrotbranschnämnden har i samarbete med polismyndigheterna i riket verkställt en inventering rörande antalet gällande rättigheter för handel med skrot.

Därvid har ett stort antal inte längre utnyttjade tillstånd utmönstrats så att antalet kvarstående fasta handlare är 1.158 och antalet uppköpare 3.406, vilka siffror dock givetvis ändras från dag till annan. På många håll i landet förekommer nog alltjämt tillstånd som inte utnyttjas. Innehavaren av sådana tillstånd är enligt skrothandelsförordningen skyldiga att låta avregistrera dem. Underlåtenhet härutinnan är straffbelagd.

En sydhallänning kan inte gärna vara utan Laholms Tidning

Familjenyheter

FÖDELSEDAGAR

60 år

fyller i dag lantbrukare John Evald Johansson, Kövlinge, Vallberga.

60 år

fyller i morgon fröken Ester Johansson, Edenberga. Hon är en duktig människa och sköter sedan många år hushållet för en broder.

50 år

fyller i morgon köpman Tage Rosander, Trönninge.

50 år

fyller i morgon fru Eva Rosén, maka till hemmansägare Carl Rosén, Ryd, Hinneryd.

VIGSEL

— Ett högtidligt bröllop ägde på lördagen rum i Söndrums kyrka, då lantmästare Niels Günther-Hanssen, L:a Böslid, Eldsberga, sammanvigdes med fröken Barbro Hägge, dotter till f. chefredaktören Eric Hägge, Halmstad och hans maka.

Som ingångsmarsch spelades Brudkören ur Lohengrin av musikdirektör Yngve Persson, Kvibille, som även utförde solosång under den högtidliga akten. Vigseln, som förrättades av prosten Knut Norborg, Halmstad, inramades av psalmerna 169 och 234. Brudparet lämnade kyrkan till tonerna av Bröllopsmarschen ur En midsommarnattsdröm. Som kyrkomarskalkar fungerade jur. kand. Arne Hallström, Stocksund, och civilingenjör Hans Günther-Hanssen, Stockholm.

Efter vigseln gav brudens föräldrar middag i sitt hem för ett 40-tal gäster. Ett 150-tal telegram anlände. Vid hemmet i L:a Böslid hyllade gårdens folk de nygifta med en vacker äreport och fyrverkeri.

— I Ysby kyrka sammanvigdes på lördagen mejeriarbetaren Sune Fritzon, Lejeby, Laholm och fröken Anna-Lisa Andersson, dotter till framlidne cykelhandl. Birger Andersson, Kövlinge, Vallberga, och hans efterlämnade maka. Vigselförrättare var kh H. Sjöholm. Efter vigseln gavs middag i brudens hem. Traktens folk hyllade brudparet med sedvanliga utropningar. Ett 40-tal telegram anlände.

LYSNING

— för första gången i Hasslövs kyrka mellan lantbrukaren Helge Karlsson, Våxtorp, och Birgit Boström, Hallandsås, dotter till framlidne lantbrukaren Harald Boström och hans efterlevande maka Ester.

DÖDSFALL

Edvin Nilsson. På tisdagen avled efter ett par dagars sjukdom f. målaremästaren Edvin Nilsson, Hishult 5, nära 75 år gammal. Han var född på den gård, där han fick sluta sin levnad. Vid 17 års ålder reste han till Amerika och ägnade sig där åt måleriyrket samt gjorde sig känd som en duglig yrkesman. Han återvände till hembygden 1953 och har sedan dess varit bosatt hos en broder i Hishult. Den bortgångne sörjes närmast av tre syskon: lantbrukare Oskar Nilsson, Hishult, handlanden John Nilsson, Eksjö och fru Ester Svensson, Lycket, Hishult, samt svågrar, svägerskor och syskonbarn.

Johan P. Svensson. F. lantbrukaren Johan P. Svensson, Perstorp, Eldsberga, har efter endast en dags sjukdom avlidit, åttio år gammal. Han var född i Sutarebo i Breared men flyttade därifrån redan vid ett par års ålder till Tönnersjö, där föräldrarna tog Ljungbolet på arrende. Där fick han redan som sjuåring börja som vaktepåg. När han var 13 år gammal flyttade familjen till Torared och övertog där en gård, vilken Svensson vid 22 års ålder fick ta hand om efter faderns frånfälle. Han arbetade upp gården duktigt men sålde den redan 1905 till kronan och köpte i stället ett lantbruk i Göstorp i Veinge som han förbättrade bl. a. med nya byggnader. År 1913 köpte han grannstället Skogsgård och även denna gård satte han i gott skick, planterade skog m. m. När han 1940 sålde denna gård, som kort därefter blev en känd fångkoloni, behöll han ett skogsskifte vilket gett honom sysselsättning sedan han blev villaägare och folkpensionär i Perstorp i Eldsberga. Förutom pysslandet med sitt skogsskifte var han i arbete hos vänner och grannar i bygden, särskilt på gården Hede ända till för ett par år sedan. Svensson var nämligen typen för en arbetsmänniska av den gamla sorten. Närmast sörjande är barn barnbarn och barnbarnsbarn.

BEGRAVNING

— Under högtidliga former jordfästes på tisdagen stoftet efter fru Alma Johansson, Knäred, i Betelkapellet i Knäred.

Prestaverna fördes av stadsingenjör Oskar Röjgård, Hässleholm, och kontorist Johne Stålt, Stockholm. Akten inleddes med solosång av fru Ellen Börjesjö, och därefter förrättade pastor Gunnar Börjesjö jordfästningen enligt frikyrklig ritual. Därefter följde åter solosång av fru Börjesjö samt tal av köpman Donald Sandström, Härnösand, till den bortgångnas minne. När kistan sänktes i graven, sjöngs unisont "Hemland, där sol ej dalar" och minnestal hölls bl. a. av köpman Herbert Johansson, Körsveka, stadsingenjör Röjgård, Hässleholm, lantbrukare Albin Johansson, Svenshult, och f. lantbrukare Alfred Johansson, Vivljunga. Pastor Börjesjö förrättade bön, och vidare förekom solosång. På kvällen följde en minnesgudstjänst i Betelkapellet och där upptogs enligt den avlidnas önskan missionsoffer, som inbringade 600 kr.

— En högtidlig jordfästning ägde i måndags rum i Båstads kyrka, då stoftet efter fru Hilda Jönsson, maka till framlidne köpman Gustav Jönsson, Strand promenaden, Båstad, vigdes till evig vila. Vid båren prästaverade f. lantbrukarna Carl Nilsson, Västra Karup, och Karl Johansson, Grevie. Den högtidliga akten inleddes med sång av fru Margaretha Falk som sjöng Färdemannens psalm av Hannikainen. Jordfästningen förrättades av kyrkoherde Adrian, som i sitt griftetal utgick från Uppenbarelseboken 3:11. Efter bön och Fader vår följde begravningsmässan med kyrkoherde Adrian som sjungande liturg. Efter välsignelsen sjöng fru Falk Evig vila av Albert Runbäck. Vid orgeln tjänstgjorde en svärson till den avlidna, kantor Thure V. Ohlsson från Bjuv, som till utgångsmusik spelade en egen komposition Larghetto. Vid graven läste kyrkoherde Adrian en psalm, varefter följde minnesord av svärsonen Sten Månsson, Båstad. För grannarna talade Nils A. Hector som yttrade minnesord. Svågern f. lantbrukaren Carl Nilsson, Västra Karup, talade till den bortgångnas minne och läste en psalm. De sörjandes tack frambars av fastighetsmäklare Sten Månsson. En rik blomstergärd prydde båren.

Grand Magasin LAHOLM
Alltid nyheter i
KAPPOR
och
KLÄNNINGAR
Grand Magasin LAHOLM

80-årig . . .

(Forts. fr. sid. 1)

på sin tid mest känd under benämningen "Pelle i Räfshult".

Denne var ägare till hemmanet under åren 1845—75. Han var morfader till nuvarande ägaren och morbroder till Ernst Wigforss moder, fru Tekla Wigforss. Noaksson och f. finansminister Wigforss är sålunda sysslingar.

Gården övergick till hans äldsta dotter Johanna, som var född 1846 och som dog 1919. Hon var gift med Noak Knutsson, född 1843 i Vrå socken i Småland och död 1915. Denne var fader till nuvarande ägaren Albert Noaksson, vilken 1901 inköpte gården. Härigenom bröts den urgamla traditionen att gården skulle gå i arv till äldsta barnet, ty N. var den tredje sonen efter åldern räknat i en syskonskara på åtta barn, sex söner och två döttrar.

I jämnt femtio år — eller till 1951 — skötte han själv gården, men då tog sonen Ragnar vid. Denne är inte gift men man får ändå hoppas, att gården inte går ur släkten — en syster till Ragnar har flera barn och säkert kommer något av dessa att vidmakthålla traditionen. Albert har, som den spänstige man han är, ingalunda släppt taget utan han hänger i lika bra som någonsin tidigare.

Arbete har alltid varit hans melodi och kommer säkerligen att så bli. Hans fader brukade ta sig på arbete långt hemifrån, och när Albert inte var mer än 16 år gammal fick han följa med till Ängelholm, där fadern brukade lägga stengrunder till hus. Det var ett hårt arbete och betalningen endast 1,50 kr om dagen — men Albert hängde med. Så for han som många andra unga sydhallänningar över till Danmark och hamnade i ett tegelbruk i Köpenhamn. Där fick han också slita hårt men stannade där lika väl i hela fem år och avancerade till förman för ett arbetslag.

Så kom han hem och köpte Räfshult för 3.000 kr, medan brodern Ludvig samtidigt köpte en gård i Lossbygget. Räfshult såg ut på ett helt annat sätt då än nu — fadern trivdes bättre med att ta på sig arbete på annat håll och ägnade sig inte så mycket åt gården. Den var i dåligt skick och husen förfallna. Efter hand har Albert byggt om dem och årtal som 1912 och 1935 vittnar om byggnadsflit och präktiga gråstensmurar om att det är kvalitet i husen.

Det har slitits mycket på gården, men slitet har gett god skörd. Så många och vackra djur av alla de slag finner man sällan, och trots att man givetvis har traktor vill varken Albert eller Ragnar skiljas från ett par granna hästar som trivs bra ute på det fina betet. Här finns granna kor och grisar, får och hundar, kattor och bin. Alla sorters djur tycks trivas här och det gör människor också. Alltid är man välkommen på den vackra gården, där Alberts fru trots sina snart åttio år genast sätter på kaffepetter när man kommer.

Givetvis har Albert Noaksson lagt huvudparten av sitt intresse på sin gård men i yngre dagar var han också med i det kommunala livet, bl. a. som ledamot i skolråd och kyrkoråd, som skiftesgodeman m. m. Det är en präktig odalman av den gamla stammen, som nu ingår i sitt nionde decennium med obrutna krafter och klart intellekt. Som en liten kung sitter han på den vackra gården, där han trivs så gott och har så djupa rötter.

Cel.

Höks . . .

(Forts. fr. sid. 1)

febjudning för patienterna på landstingets sjukhem i Laholm. Fru Asta Berg, Ebbared, gav en intressant redogörelse för förbundsstämman i Jönköping.

Under det därefter följande kaffesamkvämet berättade Ester Nilsson, Veka, Skottorp, om en trevlig SLKF-resa till Österrike. Dagen avslutades med att deltagarna gjorde ett besök i Östra Karups kyrka, där kyrkoherde Henrik Ljungman höll aftonbön.

Borggårdsspel även i Halmstad.

Även Halmstad har nu fått sina borggårdsspel. På tisdagskvällen spelades nämligen regissör Willy Tapperts duktiga amatörgarde, kallat Sällskapet Comedianterna, upp Holbergs De Osynliga på Halmstads Slotts borggård.

Vädret var inte det allra bästa, med kraftig blåst och stundals regntunga skyar, men trots detta hade en icke ringa publik infunnit sig, vilken både syn- och hörbarligen uppskattade de agerandes prestationer. Om sanningen skall fram var också spelet på dessa händer så kvalificerat att man hade svårt att sammankoppla det med ordet "amatörteater".

LT Sport

VM-returen i Los Angeles

LOS ANGELES (TT—AFP).

Boxningspromotorn Bill Rosensohn har gett American Legions Los Angeles-avdelning tio dagar att bestämma sig för om man är villig att ekonomiskt garantera returmatchen där mellan Ingemar Johansson och Floyd Pattersson i höst. De platser man har att välja på i Los Angeles är New Memorial Coliseum och Pasadenas "Rose Bowl" stadium. Båda rymmer 100.000 åskådare.

Rosensohn planerar att resa till Sverige den 24 juli för att diskutera vissa detaljer i samband med returmatchen.

Friidrott

Vid LIF:s klubbmästerskap i går uppnåddes följande resultat:

200 m. seniorer: 1) Knut Svensson 25,0 sek. 2) Nils Andersson och Börje Mattisson 25,5, 3) Leif Axelsson 25,8.

200 m 16 års juniorer: 1) L.-E. Engström 26,0 sek.

80 m 16 års juniorer: 1) L.-E. Engström 10,4 sek., 2) Dick Nilsson 11,9, 3) B. Christensson 13,1.

60 m 14 års juniorer: 1) L.-E. Thedeby 8,3 sek., 2) Bo Albjär 10,0.

Diskus seniorer: 1) Tore Johansson 41,98 m., 2) Harry Bengtsson 29,62, 3) Knut Svensson 25,79.

Diskus juniorer: 1) Leif Axelsson 21,79 m., 2) L.-E. Engström 21,55, 3) Ingemar Angell.

Det bästa resultatet utgör Tore Johanssons i diskus, 41,98 m, som är endast 3 cm från gällande klubbrekord.

Laholms FK:s pojkliga

Fjärde omgången spelas i kväll. Kl. 18 möts: Atalanta—Reims, Inter—Spartak. Kl. 18.40 möts: Botafago—Riwer Plate och Vasco da Gama—Juventus.

Milan står över.

Resultat från tredje omg.:
Botafago—Milan 1—0.
Riwer Plate—Inter 0—3.
Atalanta—Juventus 0—3.
Reims—Spartak 0—0.

Skytte

Knäreds och Laholms skytteföreningar möttes i lördags å skjutbanan i Knäred i Skyttekretsens serietävling. Laholms skytteförening vann med 341 p. mot Knäreds 319 p.

Laholms lag hade följande uppställning: Thure Sundgren 72 p. Stig Larsson 70 p., Börje Jönsson 70 p., Nils Nilsson 69 p., samt Yngve Hafström 61 p.

Knäreds lag: Gun Eriksson 77 p., Alf Nilsson 68 p., Erik Jönsson 65 p., Gotthard Nilsson 63 p. samt Einar Persson 46 p.

Då fick . . .

(Forts. fr. sid. 1)

och förste ordförande blev Karl Johansson i Damsbygget.

Laholms slottsruin var 1934 delvis färdigrestaurerad och Lagaholmskommittén ville då ha kanoner till ruinen. Genom Laholms Tidning efterlystes sådana, och man fick en — från Åhus. Det märkliga med denna kanon, som nu finns nere på Lagaholm, var att den tidigare funnits i Ränneslöv. Den var tillverkad i England och hade troligen stått på något fartyg. Hur den hamnat i Ränneslöv visste man inte, men i och med sitt giftermål med en ränneslövsflicka blev kronolänsman Settergren ägare till kanonen, och den fick följa med honom till Åhus, varifrån den så småningom åter kom till södra Halland.

Vägbygget mellan Skogaby och Knäred utfördes av arbetslöshetskommissionen och orsakade mycket bråk beträffande ackordslönerna. Men så småningom lugnade det sig, och det beslöts också att lägga om vägen vid Uddared så at man där fick en skenfri korsning.

Bensinpriset, som länge stått i 27 öre pr liter sänktes till 25 öre.

Skogaby kapell byggdes ursprungligen på privat initiativ och ägdes av en kapellstiftelse. Men kapellet hade med åren blivit ganska bristfälligt och stiftelsen ville överlämna det till Laholms kyrka. Innan dess skulle kapellet sättas i stånd och för detta krävdes ungefär 4.000 kr. Detta belopp hoppades man kunna samla in på privat väg.

på tapeten

Vad är meningen,

frågar Yngve Feuk i Expressen apropå Halmstads BK:s strejk inför landskapsmatchen mot Blekinge. Vidare i texten:

Ju mer som avslöjas om de strejkande spelarna från Halmstads BK desto underligare framstår klubbledningens roll i sammanhanget.

I går hänvisade sålunda klubbordföranden Carl Carlander och lagledaren Bengt Winge till Hallströms "osportsliga uppträdande" och anser att detta skulle vara orsaken till den "spontana" spelarstrejken.

Veterligen har klubbledningen i Halmstads BK inte gjort den ringaste ansats att få frågan om Hallströms otillbörliga uppträdande mot klubben utredd. Fotbollförbundets kontrollkommitté står gärna till tjänst med sådana utredningar.

Man menar tydligen att Hallands fotbollförbunds UK skulle sätta sig till doms över en spelare på grundval av rent oförfalskat ryktessmideri. Och straffa honom genom att ställa honom utanför sitt "landslag".

Är det inte rätt fantastiskt att klubbledningen i en allsvensk klubb har **så klena** begrepp om fotbollens rättskipning att den mer eller mindre sanktionerar en aktion som HBK-strejkarnas? Och dessutom lägger skulden för det hela på en oskyldig uttagningskommitté.

Dags för uppryckning i HBK:s hjärntrust.

Från idrottssekr

Skottorps IF pojklagsspelare samlas i kväll kl. 18.00 för resa till Ränneslöv.

Ränneslövs GIF.

Pojklagsspelarna samlas vid planen onsdagen den 15/7 kl 18.30 för match mot Skottorps pojklag: Ingemar Clausson, Matti Eriksson, Ingvar Ni'sson, Karl-Erik Pettersson, Jonny Åkesson, Göran Gunnarsson, Lennart Persson, Kjell-Ove Karlsson, Göran Svensson, Gerhard Sjöholm, Jan Sigurdsson ,Lars Gunnarsson, Thomas Karlsson, Jan-Christer Nilsson.

Kornhults IK.

Följande pojklagsspelare samlas vid affären i Kornhult fredagen den 17/7 kl 18 för resa till Våxtorp: Anders Svensson, Göran Nilsson, Krister Linderot, Leif Håkansson, Jim Hansson, Kai Turesson, Sö've Ljunggren, Alf Almarsson, Jan-Erik Nilsson, Kjell Henriksson, Tryggve Björkman.

Knäreds IK

Juniorlagt samlas i kväll kl. 18 vid Sven Svenssons för resa till Halmstad. Korpserien fortsätter i kväll. Kl. 18.30 spelar Sydkraft 2—Verkstads 2 och kl. 19.40 Sydkraft 1—Verkstads 1

LIF friluftssekt.

Träningorientering torsdag kl. 19. Samling röd snitzel vägen Skogaby—Knäred. Avresa från torget kl. 18.30.

Laholms FK.

Följande B-lagsspelare samlas vid idrottsplatsen i dag kl. 18.30 för match mot Våxtorp: Leif Andersson, Lars Johansson, Göran Holmberg, Gunno Nilsson, Bengt-Arne Malmström, Kurt Dahlgren, Osmo Jönsson, Bror-Erik Johansson, Bengt Andersson, Jan-Åke Söderström, Stig-Gösta Nilsson, Bo Jolbäck, Ingemar Svensson o. Kurt Johansson.

Tar LFK inteckning i LT:s tredje cup?

Det har varit tyst ett slag om Laholms Tidnings cupturnering sedan de båda finalisternas blivit korade. Man har frågat åtskilligt efter finalen. På gr und av semestrarna har finalen dröjt en del men nu är det be stämt, att den skall gå av stapeln på Laholms Idrottsplats onsda gen den 22 juli kl. 18.45.

Årets final bör bli den verkliga önskematchen, då de båda agerande lagen heter Laholms Fotbollsklubb och Markaryds Idrottsförening. Det är första gången sedan 1955, som Laholm är ena parten i en LT-final — den gången tog Laholms Bollklubb för alltid Laholms Tidnings andra cup. År 1956 satte Laholms Tidning upp ett nytt pris och det erövrades då av Strömshässbruk genom seger över Trönninge med 2—0. Dessa båda lag spelade även 1957 års final. Då slutade första matchen med 3—3 och omspelet vanns av Trönninge med 2—0. År 1958 gick Markaryd och Trönninge till final där Markaryd efter en spännande uppgörelse vann med 4—3.

Nu gäller det alltså om Markaryd skall ta sin andra inteckning eller om Laholm skall få sitt namn inristat för första gången. Att spänningen är stor inför det avgörandet säger sig självt. Markaryd kommer att ställa upp med sin mycket omtalade centerhalv Åke Hallström och bara den saken bör vara åtskilligt publikdragande. Vi återkommer.

Här ses mexikanaren José Becerra, ny världsmästare i bantamviktsboxning, hålla upp en check på arvodet för matchen mot förre världsmästaren Alphonse Halimi. 20.000 dollar fick José för matchen medan Halimi kammade in 65.000. Som synes var Becerras öga en aning svullet när han kom för att lösa checken.

Kate Jobson mot formen Tvåa i Paris

PARIS (TT—AFP)

Kate Jobson blev tvåa i damernas 100 m fritt i de stora simtävlingarna Paris "Grand Prix" som avslutades på tisdagen. Holländskan Cockie Gastellaars segrade på nytt europarekord, 1.02.9, vilket är 0,8 sekunder under det gamla som hon själv höll. Kate Jobsons tid blev 1.07.1. På tredje plats kom Heda Frost, Frankrike, som förbättrade sitt eget landsrekord med 0.4 sekunder och klockades för 1.07.1.

I de fortsatta tävlingarna blev det ytterligare ett nytt europarekord, nämligen på herrarnas 200 m fjäril. Federico Dennerlein, Italien, simmade på 2.19.5 vilket är 1.9 sekunder bättre än tysken Zierolds gamla rekord.

Nya Ullevi kan få VM-finalen FIM-kontroll i EM-speedway

EM-finalen i speedway på nya Ullevi i Göteborg fredagen den 17 juli blir en synnerligen hård och oviss kamp mellan sex nationers främsta förare. Men det är inte bara den striden som intresserar. Lyckas Svemo och Gema genomföra detta arrangemang 100-procentigt, kan man räkna med att Sverige och då nya Ullevi nästa år får självaste VM-finalen.

Strax före EM-finalen dimper FIM:s kontrollant, tysken Emil Vorster, och Speedway Board Controls president, Mr Fearnley, ned på Torslanda för vidare befordran till nya Ullevi och EM-speedway. Håller tävlingen måttet inför deras kritiska ögon, så ges klarsignal för VM-final i Sverige 1960. Och i så fall blir det första gången, som en VM-final gått utanför Englands gränser och Wembley Stadions murar.

Vad själva EM-finalen angår så är alla experter ense om att kontinentalerna får svårt att bryta den nordiska hegemonien. Favoriter är framför allt svenskarna Ove Fundin, Rune Sörmander, nya stjärnskottet Björn Knutsson, Varg-Olle Nygren, Lill-Arne Carlsson, norske mästaren Aage Hansen, tyske mästaren Josef Hofmeister och polske mästaren Florian Kapala. Överraskningar kan levereras av tjeckernas bäste, Polukard, som blev trea i kontinentfinalen, och finske mästaren Kallevi Lahtinen.

8 av de 16 speedwayförarna på nya Ullevi har aldrig tidigare deltagit i en EM-final och då spelar givetvis rutinen en viss roll. De tre polackerna och de tre tjeckerna har dock maskiner som främst på raksträckorna är väl så vassa som de övrigas Jap-motorer. Tjeckerna har en Eso-motor i sina ramar, medan polackerna har en Fiz-motor, vilken är en efterapning av den vassa tjeckiska motorn. Av svenskarna har bl a Ove Fundin och Lill-Berra Carlsson prövat den tjeckiska Eso-motorn och tack vare den kunnat bjuda publiken på härrasande omkörningar. Så en överraskning från polskt och tjeckiskt håll skall inte uteslutas!

Speedwayförarna väntar framför startbandet i det avgörande heatet i VM-finalen. Längst t h urskiljes Varg-Olle Nygren, som blev bronsmedaljör. Infällda ses nederst (fr v) svenske mästaren Rune Sörmander, norske mästaren Aage Hansen, dacken Affe Jonsson, finske mästaren Kallevi Lahtinen och Lill-Arne Carlsson, Kopavo.

RADIO och TV

ONSDAG

den 15 juli
PROGRAM 1

6.00 Vardagsmorgon. Grammofonmusik.
6.20 Morgonandakt av pastor Pehr Edwall.
6.30 Nyheter och väderlek.
6.40 Grammofonmusik.
7.10 Tips i tal och ton.
7.35 Almanackan.
7.40 Morgonandakt av missionssekreterare Linné Eriksson.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15 Calling all Tourists.
8.30 Treffpunkt Schweden.
8.45 Från Penninglotteriets juldragning.
9.05 Morgonsaga för de yngsta.
11.00 Musik under arbetet.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt.
12.10 Forts. från Penninglotteriets julidragning.
12.20 Jordbruk.
12.30 Nyheter och väderlek. Börsnoteringar och grammofonmusik.
12.58 Tidssignal.
13.00 Sommar. Lättlyssnat för semesterfolk. Hälltider:
13.30 Reselexikon. Kända och okända turistmål.
13.50 Väderlek.
14.30 Fickföljetongen: Ägget och och jag av Betty Mac Donald Uppläsning: Jane Friedmann.
15.00 Riksronden.
15.30 För oss äldre. Släktforskning. Ella Heckscher besvarar lyssnarfrågor.
16.00 Svensk romantik. Hälsingborgs radioorkester. Dirigent: Sten Frykberg.
16.20 De bästa kärleksromanerna. Elsa Björkman-Goldschmidt och Erik Hj. Linder om Brontës »Svindlande höjder».
17.00 Sjörapport.
17.10 Sture Kylhammar sjunger sånger av Händel och Mendelssohn. Vid flygeln: Bertil Larsson.
17.20 Det internationella arbetslagets kyrkbygge på Kärsön.
17.40 Sten Bergman läser ur sin bok »Berömda upptäcktsfärder».
18.00 Grammofonmusik. 1. Trumpetkonsert D-dur (Georg Philipp Telemann). Solist: Adolf Scherbaum. Hamburgs Bach-orkester. Dirigent: Robert Stehli. 2. La villers (François Couperin). Ruggero Geerlin, cembalo. 3. Brezairola, vaggvisa (arr. Joseph Canteloube) Gérard Souzay, sång Jacqueline Bonneau, piano. 4. Balettmusik ur »Wilhelm Tell» (Gioacchino Rossini). Philharmonia orchestra. Dirigent: Herbert von Karajan. 5 Villanelle (Dell'Acqua). Rita Streich, sång. RIAS symfoniorkester, Berlin. Dirigent: Kurt Gaebel 6. Enchanted sea (Mason). Bostons promenadorkester. Dirigent: Arthur Fiedler. 7. The road to the isles (arr. Kennedy Fraser). Thomas L Thomas, sång Jacob Hannemann, piano. 8. Softly, as in a morning sunrise (Sigmund Romberg). Paul Westons orkester. 9. Bing! Bang! Bong! (Livingston-Evans-Hello). Maud Åkerlind, sång. Leif Kronlunds orkester. 10. Morsans brudvals. Eberhardt Jularbo, dragspel, Eric Öst, violin. Carl Jularbos dragspelsorkester. 11. Blott en, som du (Robert Allen-Ture Blank). Gottlieb-kvintetten, sång. Peter Weldons orkester. 12. Bugler's holiday (Leroy Anderson). Leroy Andersons orkester.
18.50 Meddelanden.
18.55 Väderlek.
19.00 Nyheter. Dagens eko.
19.30 Utflykt. Naturmagasin med Nils Linnman.
20.00 Bästa man på Skansen.
21.00 Hugo Alfvén berättar II. Jäsningstider. Musiker eller målare? Intervjuare: Per Lindfors.
21.30 Arthur Honegger. Symfoni nr 5 (Di tre re). Göteborgs symfoniorkester. Dirigent: Albert Wolff.
21.55 Torsten Eliasson skildrar det folkliv, som blommar upp i en indisk småstad när kvällssvalkan kommer.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30 Månadens melodier i New York.
23.00—01.00 Rattugglan.

ONSDAG Program 2.

17,00 Senaste nytt.
17,05 Spisarparty.
17,55 Senaste nytt.
18,00 Spisarparty (forts.)
18,50 Meddelanden.
18,55 Väderlek.
19,00 Nyheter. Dagens eko.
19,30 Thore Skogman sjunger glada visor till Arvid Sundins kvintett.
19,45 Fru Nyman och skogsliljan.
20,00 Berömd kammarmusik. Ludwig van Beethoven.
20,40 I Kafkas fotspår.
21,00 Journalen.
21,30 40 år i det gröna.
21,55 Oss emellan.
22,05 Schack-SM i Västerås.
22,15 Nyheter och väderlek.
22,30—23,00 Hos forskare och fackmän:
Kloster under jorden.

IBRA RADIO Onsdag.

19,30 Gratulationsskivan. 19,40 Lejonrasens och ädelstenarnas ö. 20,00 Carin Svensson sjunger. 20,10 Kontakt med naturen. 20,25 Sånger av Allan Törnberg. 20,45—21,00 Aftonandakt av pastor Paul Åsberg. 22,00—22,15 Avgörelsens stund. 23,00—23,15 Om kortvågslyssning.

Danska radioprogrammet onsdag.

7,35 Til lykke. 8,10 Let grammofonmusik. 8,30 Morgenandagt. 10,45 —11,15 Musik til arbejdet. 12,00 Pop-musik. 12,45 Middagskoncert. 13,35 Sömand får hjemve. 14,05 Kvindernes eftermiddagsprogram. 14,35—15,30 Musik til arbejdet. 16,20 For piger og drenge. 16,50 Krigen mod rotterne. 17,10 Danske sommersange. 18,00 Grammofon. 18,15 Fiskeriets kvartalsoversigt. 18,40 Aftenens program. 19,00 Aktuelt kvarter. 19,15 Hjem til Danmark. 19,40 En kunstelsker ved hovedvej 10. 20,05 Perler i min samling. 20,45 Biografens himmerige. 21,15 Fra deres forestillinger. 21,45 Uanmeldt besög. 22,15 Fra boghylden 22,30—23,00 Dansemusik.

TORSDAG

den 16 juli
PROGRAM 1

6.00 Vardagsmorgon. Grammofonmusik.
6.20 Morgonandakt av pastor Pehr Edwall.
6.30 Nyheter och väderlek.
6.40 Helmut Zacharias orkester.
7.15 Andliga sånger.
7.35 Almanackan.
7.40 Morgonandakt av biskop Arne Fjellbu.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15 Calling all Tourists.
8.30 Treffpunkt Schweden.
8.45 Vickevire. Morgonsaga för de yngsta.
11.00 Musik under arbetet.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt.
12.10 Liten lunchmusik.
12.30 Nyheter och väderlek. Börsnoteringar och grammofonmusik.
12.58 Tidssignal.
13.00 Sommar. Lättlyssnat för semesterfolk. Hälltider: 13.30 För sommarbruk. Tips om ett och annat. 13.50 Väderlek. 14.30 Fickföljetongen: Ägget och jag av Betty Mac Donald. Uppläsning: Jane Friedmann. 15.00 Riksronden
15.30 En läkare har ordet. Doktor Folke Ludin svarar på lyssnarfrågor.
16.00 Ludwig van Beethoven. Symfoni nr 7 A-dur op. 92. Stockholms filharmoniska orkester. Dirigent: Rafael Kubelik.
16.40 Afrikanskt jordbruk.
17.00 Sjörapport.
17.10 Ing-Margret Lackne läser ett avsnitt ur Maj-Britt Erikssons skärgårdsskildring »Melodi på nyckelharpa».
17.40 Dagbok från sommarlovet presenterad av Bertil Norlander.
18.00 Grammofonmusik. 1. Uvertyr till »Colas Breugnon» (Dmitri Kabalevskij). Philharmonia orchestra. Dirigent: Wilhelm Schüchter. 2. Sola, perduta, abbandonata ur »Manon Lescaut» (Giacomo Puccini). Solist: Virginia Zeani. S:ta Ceciliaakademiens orkester, Rom. Dirigent: Franco Patané. 3. Pièce en forme de habanera. (Maurice Ravel). Pierre Fournier, violoncell, Gerald Moore, piano. 4. Galopp ur »Profeten» (Giacomo Meyerbeer). Parisoperans orkester. Dirigent: Georges Sebastian. 5. Carrettieri (Alfonso Gibilaro). Beniamino Gigli, sång. 6. Tango D-dur (Isaac Albéniz). Cyril Smith, piano. 7. Operettmelodier av Leo Fall. Solister, kör och orkester. Dirigent: Hansgeorg Otto. 8. Nu quarto e luna (Nino Olivieri-Tito Manilo). Pier Angeli, sång. 9. Cruising down the river (Eily Beadell-Nell Tollerton). Frank Chacksfields orkester. 10. Vart går du (D'Orio-Rimmy). Rune Hallberg, sång. Herbert Cornells orkester. 11. Parade of the wooden soldiers (Leon Jessel). Joe »Fingers» Carr, piano. 12. Min onkel (Barcellini-Ninita). Gerd Persson, sång. Mats Olssons orkester. 13. Two little finches (Kling). Engelska marinens musikkår. Dirigent: F. Vivian Dunn.
18.50 Meddelanden.
18.55 Väderlek.
19.00 Nyheter. Dagens eko.
19.30 Glada melodier.
20.15 Turcaret. Komedi av Lesage. Översättning: Åke Andersson. Radioarrangemang: Claes Hoogland. Regi: Willy Peters. Personer: Herr Turcaret, förpaktare — Toivo Pawlo; Baronessan, ung änka — Eva Dahlbeck; Greven — Georg Årlin; Markisen — Bernt Callenbo; Fru Turcaret — Märta Dorff; Fru Jacob, klädhandlerska, syster till Turcaret — Elsa Carlsson; Herr Roffa, ockrare — Per Sjöstrand; Herr Fixe, skojare — Manne Grünberger; Frontin, grevens betjänt — Åke Lindström; Flamand, Turcarets betjänt — Ivar Wahlgren; Marine och Lisette, baronessans kammarjungfrur — Brit Olofsson och Eva Engström.
21.25 Béla Bartók. Fjorton duetter för 2 violiner (1931). Gert Crafoord och Igor Ozim.
21.45 Civilingenjör Matts Bergmark om badet genom tiderna.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30 Lyrisk-musikalisk soaré.

TORSDAG Program 2.

17,00 P 2-timmen.
17,00 Senaste nytt.
17,05 Grammofonmusik.
17,55 Senaste nytt.
18,00 Grammofonmusik.
18,50 Meddelanden.
18,55 Väderlek.
19,00 Nyheter. Dagens eko.
19,30 Studio 5. Kring dagens samtalsämnen.
20,15 Lätt norsk musik med Göteborgs symfoniorkester.
20,55 Fåglalåt.
21,00 Journalen.
21,30 Red Nichols och The Five Pennies.
22,00 Speaking Personally.
22,15 Nyheter och väderlek.
22,30—23,00 Dags att drömma.

IBRA RADIO Torsdag.

19,30 Gratulationsskivan. 19,40 Hoppets melodi. 19,55 Romance. 20,05 Från kyrkor, tält och bönehus. 20,15 Lyssnarnas önskeprogram presenteras av Lennart Jernestrand. 20,45—21,00 Aftonandakt av pastor Paul Åsberg. 22,00—22,15 Avgörelsens stund. 22,45—23,15 En halvtimme med Smyrnakvartetten.

Danska radioprogrammet torsdag.

7,35 Til lykke. 8,10 Let grammofonmusik. 8,30 Morgenandakt. 12,00 Åbningen af Det jyske Ungskue i Århus. 12,20—14,00 Grammofon. 14,25 Kvindernes eftermiddagsprogram. 14,35—15,30 Musik til arbejdet. 16,50 Franske börnesange. 17,10 Firbenet. 18,00 Sange af Otto Mortensen. 18,20 Fra Grönland til Sahara. 18,40 Aftenens program. 19,00 Aktuelt kvarter. 19,15 Uanmeldt besög. 19,30 Musik og temperament. 20,00 Reportage. 20,30 Synge kan de også. 21,00 Tivolis koncertsals orkester. 22,15—23,00 Jazzklubben.

VECKANS SVENSKA TV.
Torsdag

20,00 Aktuellt. 20,30 Forngrav. Tredje dagen av den arkeologiska utgrävningen på Vallhagar på Gotland. 20,50 Gunsmoke. Misstänkt för mord. 21,20—21,50 Kungälv 1000 år. Ett reportage från jubileumsveckan.

Fredag

20,00 Vädret inför veckohelgen. 20,05 Forngrav. Fjärde dagen av den arkeologiska utgrävningen på Vallhagar på Gotland. 20,25 Om Paris. Ett program med franska visor av Tore Johnson och Karl Sjunnesson. 21,00 Europas miniatyrstater. Stål och slott — Bo Bjelvenstam avslutar sin rundresa bland Europas småländer med ett besök i Luxemburg. 21,20—21,50 Utländsk TV. Som ett exempel på amerikansk TV sänder vi i originalversion ett program ur serien "Small World".

VECKANS DANSKA TV.
Onsdag

20,00 Aktuelt. 20,15 Rejsen till Frankrig. (Spillefilm).

BOKNYTT

ETT SKOTT I PARIS, thriller av Salvador de Madariaga. Wahlström & Widstrand. Pris 13:50.

Det hör säkerligen till de mycket stora sällsyntheterna att en spansk thriller översättes till svenska, men man måste säga, att den här föreliggande boken gör att man gärna väntar på fler. Mannen i medelpunkten är en spansk hertig, som har många strängar på sin båge och kan klara både kvinnor och hästar lika väl som storfinans och stordiplomati. Kring honom spelas ett högt och farligt spel som slutar med ett dramatiskt skott. En thriller med en god portion humor.

PRÖVAD OSKULD, detektivroman av Agatha Christie. Bonniers. Pris 13:75.

Till semestern hör otvivelaktigt en deckare av Agatha Christie, och hennes sista — på svenska utgivna — hör om inte till hennes absoluta ässs så i varje fall nära intill. Som vanligt kan hon konsten att elegant och konstfärdigt spinna en intrig — i detta fallet kring en oskyldigt dömd man. Han frias efter två år av en från Antarktis hemvändande läkare men friandet är inte så trevligt för vissa andra misstänkta, och det blir en härva av knappast undertryckta misstankar åtföljda av en dundrande urladdning. En välskriven och spännande deckare.

VÄNTA PÅ ANNANS DÖD, detektivroman av Vic Sunesson. Gebers. Pris 15:50, inb. 19:50.

Författaren har dokumenterat sig som en av de stora svenska detektivromanförfattarna och kan värdigt ta upp konkurrensen med Stieg Trenter och Maria Lang. I sommarens bok, som han kallat "Vänta på annans död", ger han närmast en serie detektivnoveller berättade av ett sällskap som samlats hos en gammal rik man i Stockholm. I "Decameronesti" får dessa berätta om var sin kusliga upplevelse, men alla har de en röd tråd och den leder fram till det mord, som samtidigt utspelas. En elegant skriven bok där ett "otroligt" mord förövas mitt framför läsarens ögon.

nytt och flytt

Dagens namn
RAGNHILD

Solen går upp kl. 3.36 och ned kl. 20.59.

Morgondagens namn
REINHOLD

Solen går upp kl. 3.38 och ned kl. 20.57.

ETT ORD PÅ VÄGEN

Joh. 9:25.

Det var inte mycket som den blindfödde visste, men det som han visste, det visste han säkert: att han varit blind, men nu kunde se.

Kanske säger du på samma sätt: "Jag var blind, men ser nu. Jag ser nu, att jag aldrig fått det som jag behöver och som Gud vill giva, nämligen visshet. Jag ser nu, att jag bedragit mig själv genom att gå och hoppas det bästa, i stället för att sätta in all kraft på att få min sak klar med Gud. Men nu vill jag icke giva mig någon ro, förrän jag får veta, vad det är som skymmer bort Gud för mig."

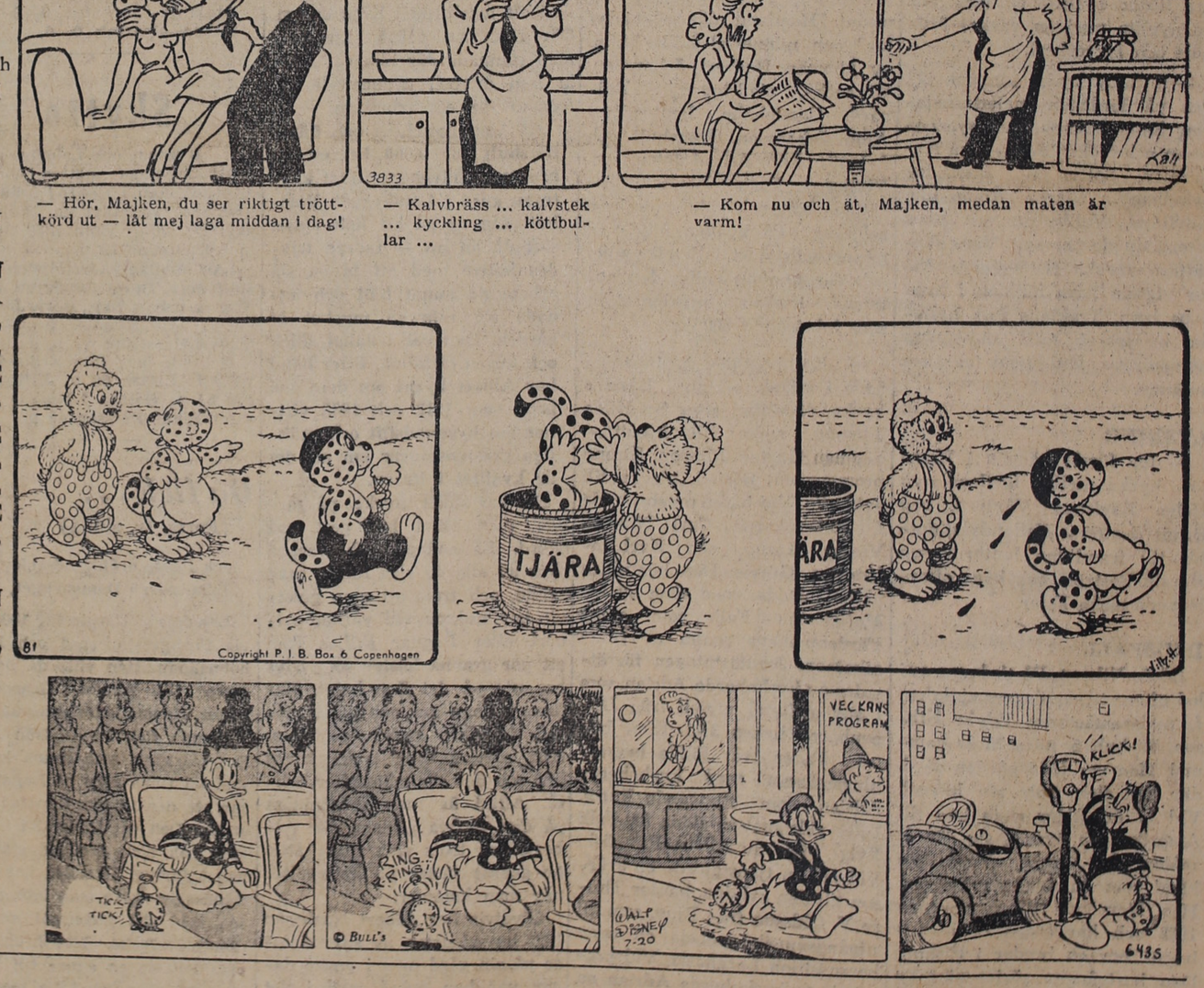
Jesus mötte den blindfödde och hjälpte honom fram till personlig tro på Guds Son, så att han frimodigt böjde sig inför honom med orden: "Herre, jag tror".

Jesus vill också möta dig. Om svarar dig. Tag så bibeln och du går in i din kammare och stänger dörren till och börjar tala uppriktigt och förtroligt med din Frälsare, så skall du få erfara, att han möter dig och läs, så skall han i ditt samvete visa dig vad det är som skymmer din blick, så att du icke ser honom. Och varje gång som du gör honom emot, så säg honom det.

I Ordet säger han dig att, om du bekänner din synd, så förlåter han dig. Och då du ser honom i hans lidande och död, skall du få frimodighet att tro på hans ord.

Och så börjar du att så dagligen umgås med din Frälsare i bönekammaren och i Ordet, så skall du snart kunna i en ny bemärkelse säga: ett vet jag: att jag, som var blind, nu kan se. Du ser nu icke blott din synd, utan även Guds Lamm som burit all din synd. Och så har du fått icke blott trons, utan även visshetens gåva.

Kung Liljekonvalje av Dungen

Maria Lang

(11)

Och fast han kände det precis som hon med avseende på en eventuell festklädsel var han ändå ledsen att se hur det uppspelta humöret från förmiddagen hade runnit av henne.

Innan han själv lämnade Strandbaden knackade han på sängkammardörren och bad att få växla ett par ord med Egon Ström. Både Egon och Fru Wijk kom härvid utanför och viskade "hysch! hon sover" och drog honom med sig in i den gröna salongen. Han förklarade att han ansåg det nödvändigt med en radioefterlysning och ett officiellt polisingripande, och han fick medhåll av sin mor.

Egon Ström strök sig trött över det gråsprängda håret och upprepade halvhjärtat de argument som egentligen härrörde från hustrun.

— Men är det inte att förvärra skandalen ännu mera? En vuxen människa bör väl ha rätt att handla som hon vill utan att man sänder polisen på henne? Och Anneli brukar aldrig —

— Nej, avbröt Helena Wijk lugnt. Anneli brukar inte krångla och hitta på dumheter. Och just därför är det hela så förbryllande. Vilken förklaring man än väljer, så är den inte tillfredsställande. Antingen blev hon bortförd eller tvingad att gå under jorden. Eller också gick hon självmant, och i så fall är orsaken till att hon gjorde det i sig själv ett mysterium. Och vi kan inte stå till svars med att bara sitta här med händerna i kors och inte ens försöka skaffa lite klarhet i vad, som har hänt henne.

Egon Ström betraktade henne nästan tacksamt.

— Du uttalar exakt det, som jag tänker. Men ni vet hurdan Gretel är! Och jag har ju lovat henne...

Han lufsade nervöst fram och åter i rummet. Då och då sneglade han osäkert bort emot sängkammaren. Slutligen suckade han tungt och mumlade:

— I morron bitti Om hon inte har givit sig tillkänna dessförinnan... Hälsa Leo Bergren att han får sätta i gång då!

På hemvägen yttrade Christer med ett visst förakt:

— Inte anade jag att han var så beroende av Gretel. Han förefaller ju att vara en självständig karl...

Nu var det Helenas tur att sucka.

— Det var likadant i hennes första äktenskap. Ibland funderar jag på om hon helt enkelt tämjer sin omgivning genom sin fullständiga hönsighet. Det går inte att föra ett resonemang med Gretel, hon förstår bara inte vad man resonerar om, och hon är fasansfullt envis. Följaktligen är enda möjligheten att få frid att man klappar henne på kinden och försäkrar att allt ska bli som hon vill ha det. Och jag har märkt att de flesta män är ryslig svaga för att ha det fridsamt hemma.

— Rätt ofta, sa Christer, är jag glad att jag inte har gift mig... Apropå det, så har jag bjudit Dina Richardson på middag på hotellet.

— Dina är en mycket söt flicka, anmärkte fru Wijk. I det här sammanhanget kan hon kanske dessutom vara till en viss nytta.

— Och nu skulle du bra gärna vilja ha reda på vilken av dessa egenskaper hon har att tacka för mitt hastigt påkomna intresse? Alskade mamå, jag är inte övertygad om att jag vet det själv. Men någonting får man ju lov att hitta på som kompensation för det intorkade bröllopet...

Christer och Dina upptäckte när de anlände till Skoga stadshotell att det var åtskilliga av bröllopsgästerna, som hade tyckt detsamma. En jäktad källarmästare lotsade dem till deras bord i en fönsterhörna placerade en skål med prästkragar mellan dem och upplyste lågmält:

— Här är en förfärlig rusning. Och det är tyvärr inte alla, som har varit lika förutseende som kriminalkommissarien och beställt i förväg. Snart är bägge matsalarna fulla, och vad ska jag ta mig till sen? Att duka i festvåningen skulle väl ändå vara lite... lite...

— Makabert? föreslog Dina hjälpsamt.

Hon var synnerligen dekorativ i en baraxlad, äggskalsvit klänning, mot vilken hennes egna färger framstod dubbelt varma och levande: det gyllenbruna i hyn, det svartbruna i den nytvättade pagefrisyren, det nötbruna i de sneda ögonen. Hon tycktes på nytt vara vid gott lynne och tittade sig nyfiken omkring i den avlånga salen.

— Himmel, så tjockt med folk! Där är Sebastian Petrén alldeles ensam med massor av glas framför sig, och där borta är de där små Anderssons, jag anade inte attt de nånsin kostade på sig att gå ut och slå runt...

Källarmästaren blev ännu mera lågmäld.

— Det är så, förstår fröken, att direktör Kruse har givit order att alla, som var inviterade till bröllopsmiddagen, ska äta och dricka champagne på hans bekostnad, och det har utan tvivel redan spritt sig på stan.

— Kors! utbrast Dina, mot sin vilja imponerad. Det må man kalla både storsint och generöst. Men det passar mig förträffligt; jag ska med förtjusning berusa mig i sir Joakims champagne.

— Nu, sade Christer när källarmästaren hade avlägsnat sig, är det bestämt på tiden att du redogör för din uppfattning om Joakim Kruse. Den tycks vara övervägande negativ?

Dina tog emot eld till sin cigarrett och dröjde en stund med svaret.

— Jag har aldrig förr träffat en människa, förkunnade hon därefter uppriktigt, som har kommit mig att känna mig så kluven. Stundtals är han så charmfull och rar och tjusig att man vill trycka honom till sitt bröst och stryka honom över det där idiotiska, snaggade håret. Och dessemellan är han så fånig och så irriterande att jag skulle vilja klösa honom, men samtidigt tänker jag att det ju är möjligt att han inte kan rå för det...

— Och varför inte?

— Å, det låter så dumt... men ... men ibland får jag för mig att han är... en smula rubbad. Nej, be mig inte säga hur, för det vet jag inte och antagligen är jag bara avundsjuk och elak.

— Han är onekligen en originell person, instämde Christer. Det är synd att han inte är född här i Skoga, för då skulle alla — ja, du också! — acceptera honom som han är, men nu blir han inte bara en utböling utan till på köpet en obegriplig och misstänkt utböling.

— Du menar, sa Dina tankfullt, att det finns Skogabor, som på sitt sätt är lika säregna, utan att man fäster sig nämnvärt vid det. Jaa, det är naturligtvis sant, men den springande punkten är ju just att de inte är främlingar. De är födda här, de har bott här hela sin levnad, och alla känner till alla deras små eskapader och oegentligheter. Men Joakim dyker alldeles abrupt upp med sin monokel och sina miljoner, och man vet ingenting om honom annat än att han har vuxit upp i Skottland, och han talar annorlunda än vi och uppträder annorlunda än vi,... och... och man blir osäker i hans närhet därför att man aldrig kan genomskåda hans tankar eller hans känslor. Han verkar som om han alltid driver med allting, men... ändå... Har du lagt märke till hans ögon? De är inte alls så där överlägsna och cyniska...

Christer nickade.

— Förlåt mig om jag är indiskret, men jag skulle gärna vilja att du antydde för mig vad Anneli tyckte om sin fästman.

Hennes blick mötte hans. Det var som om hon en sekund prövade honom och beslöt sig för att lita på honom.

— Ett faktum är, sa hon, att Anneli aldrig har diskuterat den saken med mig. Ser du, vi har visserligen varit bästisar ända sen vi låg i vaggan, men Anneli har alltid varit skygg och förtegen om sitt eget inre, och jag är rädd för att det i alla år mest har varit jag, som har hållit låda. Och jag brukar minsann lägga ut texten och beskriva mina känslor för Joakim, men hon bryr sig inte ens om att försvara honom eller att påstå att jag har fel, hon bara småler lite grann och blir skär om kinderna och säger "jag vill i alla fall inte ha nån annan", och då skäms jag förstås, som man jämt gör när man har överilat sig tillsammans med Anneli, och samtidigt är jag ju så fördärvad att jag grubblar över hurdan Joakim kan vara som älskare och om han överhuvudtaget tillåts att älska den oskyldiga Anneli...

(Forts)

Om vartannat

En rävhistoria

En gång var det en räv som for till Paris för att göra karriär som violinist.

Varför just räv, varför just Paris, varför just violinist, frågar ni.

Tja, det slumpade sig så. Ni tror väl inte att jag hittar på.

Hursomhelst. I början gick det rätt knaggligt med violinistkarriären, men det gick bättre sen han skaffat fiol. Småningom gick det riktigt bra, enastående bra. Räven gjorde bejublade konserter. Han var på toppen, helt enkelt.

Hur han klarade språket? Tja, rätt skapligt. Han hade lite svårt med verbformerna, men milde tid, tänk på att han var en räv.

Snart umgicks han bara i den verkliga gräddan. Creme de la creme. Han blev salongernas gunstling. Man firade glada fester till hans ära. Han var Gala-Peters favorit.

Det var upprymda fester inom Paris-societeten, inom konstnärsvärlden. Överallt var räven medelpunkten.

Och så fick han smak på den där franska sockerdrickan, den där guldskimrande, gnistrande sockerdrickan. Och det slutade alltid med att han blev så lummig av all sockerdrickan, att man varje ny morgon fann honom liggande under ett bord, lyckligt hickande i sömnen.

Det var ett glatt men förhärjande liv. Han började få grå hår i pälsen och rynkor kring nosen och magen krånglade nästan jämt. Men vad värre var: han började spela allt sämre. En dag fick han inga engagemang längre och de glada festerna tröt.

Han fick vackert ta sin fiol och gå och spela på gårdarna.

Och folk undrade:

— Vad är det för en rödhårig herre som står nere på gården och spelar?

Och man svarade:

— Äsch, det är ju bara en gammal räv.

Då han förstod att han inte längre kunde försörja sig på sitt spel, försökte han sig på att sälja vykort och skosnören, men även detta misslyckades. Då köpte han en biljett hem för sina sista slantar.

Nu lever han ett gott liv som räv bland rävar i sin gamla hemtrakt. Han bor i en modern och trivsam lya och de andra rävarna försörjer honom mot att han en gång i veckan berättar för dem om sina underbara öden i Paris.

Vad ska vi nu lära av detta? frågar ni.

Lära! Vad är det för dumheter? Kan man inte få berätta en historia om en räv som for till Paris och spelade både fiol och konkurs, utan att folk prompt ska lära något av det. Någon måtta får det vara.

Buster

Kvicktänkt

5-åriga Annika drömmer om en egen symaskin. En dag är hon på besök hos farmor, och när denna efter att ha hört en rolig historia skrattande utropar: "Det var det värsta jag hört, jag tror jag dör", tar Annika tillfället i akt och utbrister snabbt:

— Pax för symaskinen!

Förtroliga stunder

"L". 1) Visst kan ni ha brudklänning även om endast två vittnen är närvarande vid vigseln. Vid litet, intimt bröllop är det lämpligast med kort vit klänning och kort slöja. Festligast är om brudgummen i så fall kommer i frack, även om mörkblå kostym med vit skjorta, svarta skor och grå slips också är korrekt. 2) Om ni inte själv är i tillfälle att hämta brudklänningen, så bed affären sända den per post till staden där bröllopet ska ske. Men se till att den sänds i god tid. 3) Tala medt vigselförrättaren om de olika arrangemangen och fråga även om kostnaderna för kantor, musik, eventuell dekorering av kyrkan etc. Eftersom varken ni eller er brudgum är församlingsbor bör ni även fråga om vigselarvodets storlek. Om prästen inte önskar arvode så kan ni ändå för att högtidlighålla dagen ge honom en summa (från kr 15: — och uppåt) att användas till något ändamål som ligger honom om hjärtat. 4) Troligen har kyrkan en brudkrona att låna ut, annars kan ni hyra dylik hos en guldsmed. Naturligtvis bör ni också på förhand beställa tid hos någon damfrisering för brudklädsel och även vidtala fotograf. 5) Ni kan utmärkt väl äta middagen i brudklänningen även om det sker i den allmänna matsalen. Det verkar bara extra festligt. Lycka till!

Gallie.

"K K—rg" ska ha hjärtligt tack för sitt recept på framställning av papier maché som en signatur efterlyste för någon tid sedan. Det går tydligen — i motsats till vad man sagt mig — att framställa denna massa även hemma. Och här kommer receptet: "Köp ett kilo alkasitklister i färghandeln och tillsätt vatten enligt bruksanvisningen. Riv sedan tidningspapper i små, små bitar och blanda ner i klistret. Arbeta sedan med händerna till det hela blivit en smidig massa." Signaturen berättar dessutom att hon gjort dockhuvuden av denna massa. Med hjärtlig hälsning.

"Gallie".

Premien.

Några ynglingar sitter i en väntsal på en jämtländsk järnvägsstation och skroderar över sina framgångar hos flickorna, varvid den ena skrattsalvan efter den andra stiger från ynglingarnas strupar.

Eftre att ha åhört "bravaderna" en stund reser sig Anders i T, halar fram sin silverdosa, tar sig en pris och säger: "Den här dosan — pöjker — har je fått som premie av tacksamme barnmorsker i Hackås å Näs".

Snällt herrskap

Modern (till sin unga dotter, som nyss tillträtt sin första tjänst): — Nå, är ditt herrskap snällt mot dig?

Dottern: — Jadå, både herrn och äldste sonen har flera gånger kysst mig.

Den fatala hertiginnan av Alba

Hertiginnan av Alba är en legendarisk kvinna i Spaniens historia. Hon var älskad av många, men fruktad av ännu fler. Hon var i sanning en "femme fatale". Hennes skönhet väckte alltid uppseende:

— Det finns inte ett hårstrå på hennes huvud som inte är åtråvärt, skrev den parisiske vivören markis Fleuriol de Langle i sin dagbok vid ett längre besök i Madrid på 1790-talet. Så fort hon visar sig på gatan, tillade markisen bestört, slutar barnen med sina lekar för att beskåda denna sällsamma skönhet.

För eftervärlden har hertiginnan av Alba blivit känd som den stora målaren Goyas älskarinna. Också denne var hänförd över den aristokratiska damens skönhet. "Allt hos henne är utsökt", omtalar Goya i ett brev till sin förtrogne vän,

I Spanien firade man 1930 hundraårsminnet av Goyas död med bl a utgivandet av två frimärken av två av hans mest berömda tavlor, ett självporträtt och "Den nakna Maya". I samband med premiären av en film om Goya (som väntas till Sverige i höst) dök det senare märket åter upp, vilket ledde till en pikant schism med amerikanska postverket, som reagerade i sedlighetens namn.

Zapater. Hertiginnans egensinnighet kostade honom emellertid mycken smälek och sedermera skriver han i marginalen till en av sina många teckningar av henne:

— Hon är kvinnan som gör vad som faller henne in, men jag älskar henne till vanvett.

Hertiginnan av Alba, som hörde till en av Spaniens anrikaste ätter, hade i dopet undfått tretton namn men kallades — liksom den mera berömda österrikiska drottningen — Maria Teresa. Hennes barndom förflöt i skuggan av en despotisk och excentrisk farfader, en herre som föraktade människorna och världens domslut. Det berättas att då han infann sig vid hovet, fick en medföljande betjänt bära hans ordnar. Modern, hertiginnan av Huescar, var däremot en mera lättillgänglig natur, hon målade, skrev poesi och översatte franska pjäser på modet, det gör bara oupplysta narrar," sade hon.

Det är knappast ägnat förvåna, att hertiginnan av Alba skulle utvecklas till en högeligen egensinnig kvinna. Hennes börd, rikedom och begåvning bidrog dessutom till att hon helt sonika vägrade följa andra lagar än sina egna. Hon tog inga nämnvärda hänsyn, hon följde sina nycker, intet annat.

Adelsdamen som tyckte om enkelt folk

Visst var hon högmodig, men i själ och hjärta var hon ändå inte hård. Hon avskydde alla uppstyltade maner och tomma fraser. Människor ur sin egen samhällsklass visade hon ofta förakt. I stället tyckte hon om enkelt folk. I hennes hus fanns många förkomna existenser, bland dem den halte munken Basilius, en naiv själ som förundrade sig över "människors slingrande och svårfattliga tankar". När någon drev med honom ingrep hertiginnan:

— Folk är så elaka, att jag tror att det bara finns två goda människor, broder Basilius och jag.

Hertiginnan var ett bortskämt barn — ibland idel älskvärdhet, ibland lystet äregirig. Hennes fåfänga var måttlös. Naturligtvis förstod hon aldrig folkets nöd, vilken då, för 150 år sedan, var himmelskriande. Det var med henne som med Marie Antoinette, vilken vid upplysningen om att folket saknar bröd svarar: "Men så låt dem äta bakelser då..."

Det går inte att frånkänna hertiginnan av Alba många goda egenskaper. Hon var rakryggad, även om hon, för att tillfredsställa sin fåfänga, intrigerade o. smidde ränker. Hon avskydde allt kryperi och fjäsk, och hon var klarsynt både gentemot sig själv och andra. En gång svarade hon en alltför lismande betjänt:

— Vad är ni för en kanalje som vill försöka inbilla mig att jag skulle vara bättre än er!

Hertiginnans främsta ambition här i livet var att intaga en tätplats i salongerna. Hon rivaliserade icke utan framgång med Spaniens då mest uppburna skönheter, skådespelerskan "La Tirana", som Goya f ö avporträtterat, och hertiginnan av Osuna; kampen gällde Madrids båda främsta toreadorer, Costillares och Romero.

Men hon nöjde sig inte med dessa triumfer, hon utmanade själva drottningen, Maria Luisa. Sedan hertiginnan berövat drottningen hennes älskare, en viss Juan Pignatelli, inträffade en rad mystiska eldsvådor i hertiginnans hus vid Calle d'Alcala i Madrid. Inga bevis fanns, men alla vid hovet trodde sig veta att drottningen anstiftat bränderna. Vid en hovbal, kort tid efter det att eldsvåda nummer tre släckts, yttrade hertiginnan högt till drottningen:

— Nästa gång ska jag själv sätta eld på mitt hus. Jag unnar ingen annan att göra det!

Hertiginnan tog snart en grym hämnd. Några år efter eldsvådorna fick hon nys om en ny klänningsmodell, som drottningen beställt i Paris. Hertiginnan skaffade en exakt kopia av klänningen, lät sedan sy upp den i ett dussin exemplar och skickade ut sina kammarjungfrur på promenad i Madrid iförda ståten.

Bannlyst skönhet träffade Goya

Detta kom bägaren att rinna över. Drottningen bannlyste hertiginnan av Alba från hovet, vilket denna emellertid tog med jämnmod. Hertiginnan drog sig tillbaka till sitt gods, Sunlucar, dit hon lockade många unga män som kunde förströ henne. Det är nu Goya inträder i hennes liv, han var då en redan åldrad man, 49 år och praktiskt taget helt döv, medan hertiginnan endast var 33 år och en ännu blomstrande skönhet.

Många har förvånats över att hertiginnan drogs till Goya. Han var visserligen en berömd och aktad man, men ändå var han, socialt sett, henne underlägsen, vilket då för tiden betydde mycket. Dessutom var han ju inte längre ung. Troligt är, att målarens enkla, redbara natur fängslade hertiginnan, att hon hos honom fann något äkta.

Om Goyas förhållande till hertiginnan vet man inget annat än vad skissböckerna förtäljer; i sin flitiga brevväxling med vännen Zapater var han här djupt förtegen.

Till en början tycks han ha varit ömt förälskad i den vackra Maria Teresa, sedan blev han som besatt i henne. Så inträdde svartsjuka. Hertiginnan umgicks nämligen flitigt med andra och yngre män, medan Goya ännu är kvar som hennes gäst på godset. Svartsjukan har, märkligt nog, gjort Goya oerhört skarpsynt; det blir något fränt och rannsakande över hans teckningar av henne från denna tid: de är stundom ohyggliga demaskeringsnummer av kvinnlig fåfänga och list.

Enligt legenden anses Goyas mest berömda tavlor, "Den klädda Maya" och "Den nakna Maya" föreställa hertiginnan av Alba. Det är en romantisk tanke, som utnyttjats i den amerikanska filmen om Goyas liv, där hertiginnan av Alba kreeras av Ava Gardner. Men det är högst osannolikt att så varit förhållandet.

När tavlorna målades var hertiginnan av Alba 38 år, men den nakna liksom den klädda Maya är på sin höjd en 20-årig flicka. Hertiginnan av Alba var lång och gracil. Maya är snarast kortvuxen och knappast påfallande slank. Nej Maya var med största sannolikhet en enkel, sund flicka av folket, en kvickögd och pigg madrilenska, en sådan som folket i Madrid på denna tid också kallade "Maya".

Christopher Jolin

LEGENDER

har spunnits kring den store spanske målaren Goya och den för sin skönhet berömda hertiginnan av Alba. Det sägs att hon skulle ha stått modell till två av hans mest bekanta tavlor: "Den nakna Maya", som syns på bilden ovan, och "den klädda Maya". Det troliga är att den romantiska förbindelsen aldrig existerat, påstår här

CHRISTOPHER JOLIN.

SAGT och SKRIVET

För pengar kan man få allt, säger man. Nej, det kan man inte. Man kan köpa mat — men inte aptit. Medicin — men inte hälsa. Mjuk säng — men inte sömn. Lärdom — men inte vett. Nöjen — men inte glädje. Bekanta — men inte vänskap. Lugna dagar — men inte fred. Skalet av allt kan man få för pengar — men inte kärnan. Den är inte till salu för all världens guld.

(Arne Garborg)

Man skulle gärna vilja lägga till ännu en otrevlig sak. Packard anser sig kunna bevisa att presidentvalen 1952 och 1956 inte avgjordes av sakliga faktaskäl utan av de bägge kandidaternas känslomässiga attraktion hos väljarna. Det gällde att sälja Eisenhower och Stevenson som fadersgestalt till amerikanska hem. Eisenhower höll mycket få politiska anföranden. Men TV-kamerorna bjöd faderligt leende närbilder av honom och en taxichaufför som var ute och vallade sin hund sent på kvällen och som patetiskt utbrast, när han gick förbi det upplysta fönstret i Eisenhowers arbetsrum i Vita huset: "Jag behöver Dig!" Demokraterna däremot hade inte valt en lika effektiv reklambyrå, och dessutom lämpade sig inte Stevenson rent fysiskt lika bra att sälja.

Om det går så här långt är det naturligtvis fara på taket, därför att politiska val trots allt inte är riktigt samma sak som val av öl eller hårvatten.

(Lars Ulvenstam, ST.)

Vem vet?

Lexikon för en var av dr IVAR EK

(Eftertryck förbjudes)

Den högsta giraff, som man kunnat mäta upp, hade en höjd av inte mindre än fem meter och sjuttiotvå cm från marken och upp till högsta spetsen på huvudet. Den hade sålunda en sådan höjd att den utan svårighet skulle ha kunnat lägga huvudet på taket av en normalhög envåningsvilla.

*

Under franska revolutionen fanns i Frankrike i hertigen av Orleans familj en dvärg, som kallades Richebourg. När han var 16 år hade han en längd av 60 cm och när han dog i Paris år 1865 i en ålder av 92 år var han inte längre än nära 70 cm, en höjd som han aldrig under sitt långa liv överskred.

Under 1700-talet var det vanligt att dylika dvärgar letades upp och anställdes vid hoven såsom lekkamrater — eller kanske rättare såsom leksaker — åt de kungliga barnen. Richebourg kom till hertigen av Orleans familj, och det var faktiskt därigenom som hela hans familj kunde rädda sina liv under revolutionen. Detta gick til' på följande sätt:

Sedan Bastiljen stormats, septembermorden ägt rum och blodet flöt på Paris gator gick ingen i adeln säker. Adelshuvuden föll i hundratal vid de dagliga avrättningarna på torgen. En del adelsmän lyckades smuggla sina hustrur och barn ut ur Paris och även familjen Orleans planerade en flykt, men för att denna skulle lyckas måste de komma i kontakt med sina vänner utanför Paris. Fälten och vägarna utanför staden var emellertid fyllda av rasande bönder, som misstänkte alla kommande från Paris, om de fick tag på. Då fick Richebourg en idé. Han föreslog att man skulle klä ut honom till ett barn och placera alla viktiga familjepapper och meddelanden innanför hans kläder. Han skulle därefter tillsammans med en barnsköterska försöka ta sig ut till släktingarna.

Han lyckades också därmed, en räddningsaktion sattes igång av släktingarna. Även denna lyckades. Familjen Orleans ansåg att den uteslutande hade Richebourg att tacka för sina liv och som tack därför fick han under återstoden av sitt liv en pension om 3.000 francs per år — en betydande summa på den tiden.

Elsa Martinelli

hör till de stora namnen inom Italiens rika garde av filmstjärnor. Tack vare sin charm och sitt utrycksfulla ansikte har hon fått en stor och trofast beundrarskara. Hon är gift med greve Mincinelli-Scotti.

Inbyggare alla på världens ö
Jag vet hur de föddes, jag vet hur de dö
och hur, dessemellan de larma en stund,
en myggdans, som stimmar
i solskenets timmar
tills natten gör slut på båd' strid och förbund.

J O Wallin.

Juridiska spörsmål

Under denna rubrik besvaras juridiska frågor av allmänt intresse mot en ersättning av 2 kr i frimärken. Frågor som kräver ett mera ingående eller enskilt svar betingar ett något högre arvode. Alla brev adresseras till Hallands Nyheters Juridiska avdelning, Norrmalmstorg 4, Stockholm.

FRÅGA: Har innehaft en hushållsplats i 6½ år med lön å 75 kr i månaden men ej fått vare sig semester eller semesterersättning under hela tiden. Nu är personen ifråga död. Kan jag få ut ersättning av arvingarna som är avvisande och ej vill betala något? 6½ år

SVAR: Ja, Ni har rätt att för varje kalendermånad fr o m år 1956 varunder Ni åt arbetsgivaren utfört arbete under minst 16 dagar, erhålla semesterersättning samt kostersättning.

FRÅGA: Äger en kommun rätt draga fram vatten och avlopp över min tomt, fälla ned träd och staket m m utan att ens fråga tomtägaren? **Tomtägare**

SVAR: Med största säkerhet har kommunen i och för sig rätt vidtaga nämnda åtgärder men är skyldig kontakta markägaren eller dennes ombud innan arbetet igångsättes

Ur spår.

Framför en spårvagn åker ett cykelbud mitt i spåret, lugnt blossande på sin cigarrett. Spårvagnsföraren ilsknar till och ryter mellan signalerna:

— Du har allt bra svårt att komma ur spåret, du!

Cykelbudet: — Nää — men du!

DOKTORN SVARAR

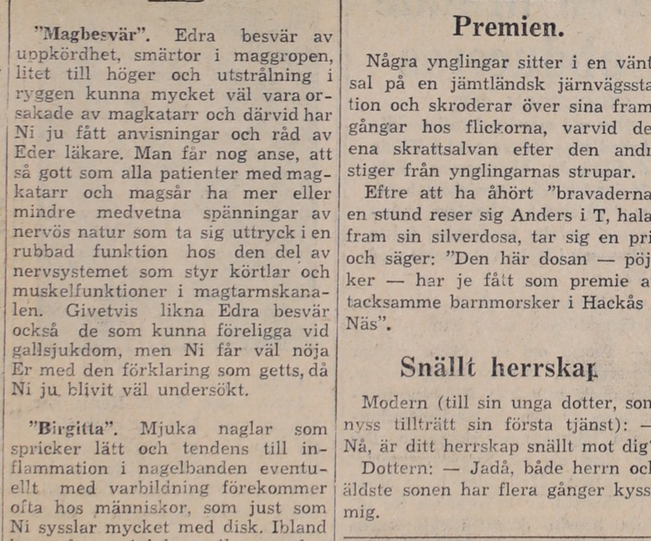
Förse frågorna med lämplig signatur och uppgiv helst ålder och kön. Det är givet att envars anonymitet obrottsligt bevaras. Märk breven DOKTORN SVARAR och sänd dem till redaktionen.

Under denna rubrik besvarar en svensk legitimerad läkare kostnadsfritt medicinska frågor från läsekretsen.

"Magbesvär". Edra besvär av uppkördhet, smärtor i maggropen, litet till höger och utstrålning i ryggen kunna mycket väl vara orsakade av magkatarr och därvid har Ni ju fått anvisningar och råd av Eder läkare. Man får nog anse, att så gott som alla patienter med magkatarr och magsår ha mer eller mindre medvetna spänningar av nervös natur som ta sig uttryck i en rubbad funktion hos den del av nervsystemet som styr körtlar och muskelfunktioner i magtarmskanalen. Givetvis likna Edra besvär också de som kunna föreligga vid gallsjukdom, men Ni får väl nöja Er med den förklaring som getts, då Ni ju blivit väl undersökt.

"Birgitta". Mjuka naglar som spricker lätt och tendens till inflammation i nagelbanden eventuellt med varbildning förekommer ofta hos människor, som just som Ni sysslar mycket med disk. Ibland kan någon sjukdom eller svaghet ge en ökad känslighet, t ex järnbrist. Ni skall nog gå och bli undersökt av läkare, få anvisning på lämplig handsalva, upphöra med disk utan gummihandskar.

"Tacksam för svar". Öronsusningar kunna vara beroende på icke endast sjukliga förändringar i hörselorganen, utan även på sjukdom i cirkulationsapparaten, t ex högt blodtryck, åderförkalkning etc. Ni får nog räkna med för att erhålla någon väsentlig lindring, att Ni blir tvungen att konsultera en invärtesläkare.

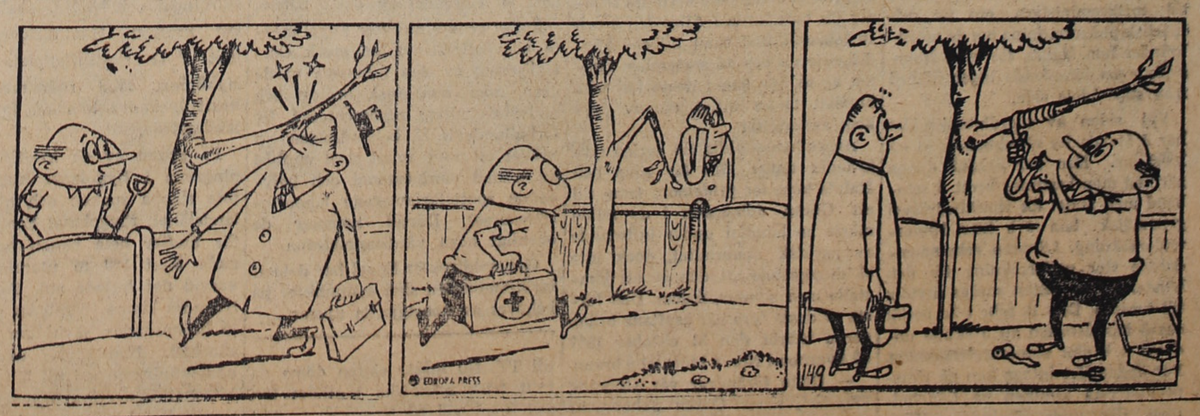

Amerikanske skådespelaren John Calvert och hans fru, sångerskan Pilita Calvert (i mitten) ses tillsammans med singaporeskönheten Marina Attias ombord på Calvert's lyxyacht Sea Fox. Ett flyplan ur australiska flyget lokaliserade den försvunna båten på onsdagen 90 engelska mil nordväst om Cape Wessel. Sea Fox har skickat nödsignaler sedan i söndags. Fartyget var behäftat med en hel del skador, bl a var huvudmaskinen och pumparna ur funktion, huvudseglet var trasigt, och båten läckte svårt.

Robin Douglas-Home gifte sig på torsdagen i "relativ stillhet" med fotomodellen Sandra Paul. Det mycket eleganta bröllopet ägde rum i St James kyrka, där Englands blåblodiga har för sed att gifta sig.

KULMAN

DE FLESTA OCH BÄSTA ORTSNYHETERNA FINNER NI I L AHOLMS TIDNING

VILL NI
veta vad som händer i södra Halland?
Prenumerera då på ortsorganet
LAHOLMS TIDNING

LAHOLMS TIDNING
ONSDAGEN DEN 15 JULI 1959

SÖKER NI
kontakt med befolkningen i södra Halland?
Annonsera då i ortsorganet
LAHOLMS TIDNING

Danmark positivt till "De 7" Sveriges eftergift 20 miljoner

KÖPENHAMN (TT—RB).

De förmåner på jordbrukets område som Danmark erbjudits av Sverige, England och Schweiz står fast endast om Danmark vid saltsjöbadsmötet den 20 juli ansluter sig till det lilla frihandelsområdet. Därför vill jag inte tillråda att Danmark håller sig på defensiven.

Inte ens om de sju kunde fortsätta utan Danmark men samtidigt hålla en plats öppen för landet, sade utrikesminister Jens Otto Krag i den redogörelse som han på tisdagseftermiddagen gav inför det danska folketinget om den senaste tidens snabba utveckling för förhandlingarna på marknadsområdet.

I övrigt var utrikesministern ense med näringslivets organisationer och den politiska oppositionen om att ett litet mindre brådstörtat handlingssätt hade vaxit önskvärt.

Krag framhöll att två tredjedelar av den danska jordbruksexporten till England befrias från tull. Eftergifterna ifråga om den brittiska marknaden har ett årligt kontantvärde av 130 miljoner kronor.

De svenska eftergifterna taxerade ministern till ca 20 miljoner kronor om året. Han tillade att han fäste stor vikt vid att det danska jordbruket både i England och i Sverige tillförsäkras en andel i den blivande konsumtionsökningen.

Bortsett från dessa rena kontantvärden fäster danska regeringen synnerligen stor vikt vid att Danmark får möjlighet att fungera som en bro mellan de sex staternas gemensamma marknad och det nya frihandelsområdet, sade Krag. Regeringen anser det vara utomordentligt viktigt att Bonn-regeringen förklarat att Danmarks export till Västtyskland e kom att oförmånligt påverkas om landet ansluter sig till det lilla frihandelsområdet.

Algeriet till FN?

NEW YORK (TT—AFP)

Krav på att algerietfrågan skall tas upp på generalförsamlingens nästa session framfördes på tisdagen till generalsekreterare Hammarskjöld.

Det finns ingenting som tyder på att läget i Algeriet har förbättrats, konstateras i skrivelse som undertecknats av omkring 25 länder i afrikansk-asiatiska blocket.

Små-TT

En internationell kongress för plastikkirurger har öppnats i London. 900 delegater från 45 länder deltar i förhandlingarna. (TT—Reuter)

Sammanlagt 71 personer omkom i Norge vid trafikolyckor under årets fyra första månader. Det är 18 fler än under motsvarande period i fjol. (TT—NTB)

Stålstrejk i Amerika

NEW YORK (TT—Reuter)

De avgörande förhandlingarna inom den amerikanska stålindustrin bröt samman på tisdagen. Arbetsnedläggelsen blir total från midnatt till onsdagen, upplyste en talesman för arbetsgivarna.

Konflikten berör en halv miljon man och är den största inom stålindustrin sedan 1956.

Antalet sysselsatta i Förenta staterna ökade till rekordsiffran 67,3 miljoner i juni medan arbetslösheten steg från 3,4 till 4 miljoner, meddelar amerikanska arbetsdepartementet.

Arbetsgivarerepresentanten Conrad Cooper offentliggjorde på onsdagen en skrivelse till stålarbetarförbundets ordförande David Mc Donald. Det hette däri att ingen överenskommelse var möjlig.

Från midnatt slår hela stålindustrin igen, sade Cooper. Industrin håller fast vid sin vägran att gå med på lönehöjningar som den anser vara inflationsdrivande.

Tidigare på dagen konfererade president Eisenhower med arbetsminister Mitchell om konflikten.

På New York-börsen noterades kurshöjningar för stålaktier på onsdagseftermiddagen trots att strejken då syntes oundviklig.

Eisenhower förklarade på kvällen att båda parter i konflikten var skyldiga att återuppta förhandlingarna utan stridsåtgärder. Han föreslog att parterna omedelbart skulle ta kontakt med en statlig förlikningsman i syfte att avvärja strejken.

Det var presidentens andra vädjan om förhandlingar de senaste båda dagarna. Den kom strax efter det att Cooper hade meddelat att förhandlingarna slutgiltigt hade strandat.

Hela veckan har fiskare och sommarstugeägare på skånska sydkusten ägnat sig åt röjningsarbetet efter den flodvåg som på lördagskvällen sköljde över kusten på sträckan Trelleborg—Ystad. Flodvågen — som uppträdde i samband med en kraftig åskfront — slog sönder nästan alla badhytterna i Ystad. I Smygehamn och Böste vräktes flera båtar upp på land. Här ses en del av förödelsen som tromben orsakade.

12-åring räddade drunknande fader

STOCKHOLM (TT).

En enastående räddningsbragd utfördes på tisdagen av 12-årige Jouni Syrjänen, Älta. Under dramatiska omständigheter räddade han sin 38-årige far Väinö från en säker drunkningsdöd i Ulvsjön i Älta.

Fadern befann sig omkring 50 meter från land när han plötsligt ropade på hjälp och därefter sjönk. Den lille pojken simmade omedelbart ut och började dyka efter fadern. Efter upprepade dykningar fick han tag i ena armen på den då redan medvetslöse fadern och började bogsera honom mot land.

Trots den långa vistelsen i vattnet och de många dykningarna hade 12-åringen kraft och vilja nog att föra fadern de 50 meterna till land. Och inte nog med detta. Så snart fadern var på land rusade pojken till närmaste gård — drygt 150 meter — för att larma ambulans. Därefter sprang han tillbaka för att hjälpa till med konstgjord andning.

En god vän till fadern var med vid badet. Han kastade sig vattnet för att hjälpa 12-åringen men tvingades återvända till stranden då han nästan omedelbart fick kramp.

Upplivningsförsöken kröntes med framgång och när ambulansen anlände andades fadern. Han måste bäras på bår ett par hundra meter till ambulansen där han omedelbart gavs syrgas. Jourhavande läkaren på Serafimerlasarettet, dit Syrjänen fördes, upplyser att ingen överhängande fara för livet föreligger.

Polisen i Nacka har inte ord nog för den beundran de hyser för 12-åringen.

— Det är en verklig bragd han utfört, säger polisassistent Söderholm till TT. Trots den chock 12-åringen måste ha fått när han såg fadern sjunka handlade han beslutsamt och rådigt. Det är ett par meter djupt där fadern sjönk. Pojken hade cyklopöga på sig och det hjälpte honom att se när han dök efter fadern. Jouni är dagens hjälte utan tvekan.

Det var första gången fadern badade för året då han en tid besvärats av ischias. Troligen fick han kramp — enligt polisen hade han hörts ropa något om kramp innan han sjönk.

Båda far och son är finländska medborgare, men har bott i Sverige några år. Först bodde de i Stockholm innan de 1955 flyttade ut till Nacka.

Assistenten handlade orätt vid hjälp åt flickexportör

STOCKHOLM (TT)

De åtgärder som t f föreståndaren och assistenten vid arbetsförmedlingen i Stockholm vidtagit i "flickexporten", den omtalade dansösaffären vid en nattklubb i San Pellegrino i Italien, strider mot förmans i tjänsten givna order.

Detta konstaterar chefen för arbetsnämnden i Stockholm direktör Gösta Norbäck i en 12 sidor lång utredning som han på tisdagen överlämnade till arbetsmarknadsstyrelsen. Direktör Norbäck föreslår att föreståndaren skiljs från målet då det är klarlagt att han vistades utomlands vid "mottagningen" i ungdomsgården Sunsides lokaler i slutet av maj.

Assistenten har medgivit att han hjälpt den italienske impressarien Polloni att hyra Sunsides lokaler samt att han även hjälpt denne med annonsering trots att en inspektör uttryckligen förbjudit det.

T f föreståndaren medger att han formulerat en annons, avsedd attt underställas inspektören.

Han hade dock en stor arbetsbörda vid tillfället och en oklar minnesbild av förloppet kring Pollinis besök.

I skrivelsen beklagas påståendet att barnavårdsnämnden skulle ha varit inblandad i Sunside-förmedlingen. Ungdomsgården tillhör Johannes ungdomsråd och stadens myndigheter har ingen befattning med gårdens skötsel eller drift, heter det.

Den brände obduceras

STOCKHOLM (TT)

Den vid måndagskvällens bilbrand nära Sättra gård i Bålsta dödsbrände köpmannen Erik Melander från Mariehäll kommer på tisdagen begäras obduceras, omtalar landsfiskal Gösta Hartman i Håbo vid samtal med TT.

— Utredningen skall återupptas på förmiddagen, säger han.

— Teorin om en olycka verkar övertygande, anser landsfiskalen, som dock inte kan förklara förekomsten av den öppna bensindunken i köpmannens skåpvagn. Det har visat sig att förgasarsystemet var intakt. Mellander hade alltså inte skruvat av luftrenaren för att hälla bensin direkt i cylindrarna som man ett tag trodde. Melander syns däremot ha ägnat sig åt översyn av elsäkringarna. Gnistbildningen som uppstått kan ha varit nog för att vålla explosion.

Landsfiskalen påpekar också att stället vid den ganska tätt trafikerade vägen är synnerligen illa valt för ett brott.

NYTT VITTNE söks i Fjugesta

ÖREBRO (TT)

Karl Ström eller eventuellt Karlström är ett nytt namn som figurerar i polisutredningen om fjugestadramat. En man med detta namn ringde morgonen efter fru Linds försvinnande till polisen och berättade att motorn var varm i den fiskbil som förekommer i utredningen.

Han uppgav även att en presenning var borta. Presenningen har sedermera kommit till rätta och undersöks nu ingående av polisen som också gärna vill komma i kontakt med den man som ringde polisen.

— Vi vill inte överdriva presenningens betydelse, men vi kan heller inte koppla bort saken, sade förste kriminalassistent Werner Lindberg vid tisdagseftermiddagens presskonferens. Polisen var i övrigt mycket förtegen om utredningens gång. Ett nytt fynd har gjorts i en annan J 29:a per radio gav honom instruktioner och hjälp.

Norsk isprinsessa nobbar Chrusjtjov

OSLO (TT)

Isprinsessan Sonja Henie har vänligt men bestämt sagt ifrån att hon inte vill vara värdinna för makarna Chrusjtjov under den ryske regeringschefens officiella besök i Norge i nästa månad.

Sonja Henie, som för närvarande vistas i sin rymliga sommarvilla på en ö i en fjord söder om Oslo tillsammans med sin make skeppsredaren Nils Onstad, bekräftade på måndagen att hon gjort det absolut klart att hon inte har plats för de ryska gästerna.

Hon berättade att hon tillfrågats av myndigheterna om paret Chrusjtjov kunde få disponera villan om hon själv var borta. Men jag svarade att jag tänker stanna där hela sommaren, sade hon.

JK-reprimand åt Härlanda

STOCKHOLM (TT).

Under JK:s inspektion av Härlanda klagade intagna över att de för olika förseelser överförts till isoleringsavdelning och berövats bl a förmånerna att läsa tidningar och ta emot besök.

Det framstår för JK som ett missförhållande att det i många fall dröjt för länge med förhör och beslut i anledning av förseelserna, ihland en hel månad. Det blev sålunda först bestraffning och sedan dom. Hur går det om en intagen vid förhör långt efteråt befinnes inte böra ådömas straff, frågar JK.

Stor lotterivinst söker en vinnare

LINKÖPING (TT)

Penninglotteriet i Stockholm har enligt tidningen Östgöten en lottsedel, som gett 10.000 kr i vinst, men man har ingen vinnare.

Lottsedeln, som köpts i Linköping, utföll i junidragningen i fjol med dubbla vinster, men lottägaren begärde blott en vinst på 50 kr, när lottsedeln presenterades för inlösen i en bank i Eksjö. Där märkte man inte att lottsedeln också gett en 10.000-kronorsvinst. Först när lotten kom till penninglotteriet i Stockholm upptäcktes förbiseendet.

Sedan har man försökt komma i kontakt med lottsedelns ägare. Trots annonsering och tidningsartiklar har denne inte gett sig tillkänna. Lottsedeln är försedd med en anteckning, C-H eller L-H, varför rätt ägare inte torde ha några svårigheter att komma ihåg sin lottsedel, om han blir uppmärksammad på saken.

Lottsedeln har nummer 933705 och gällde den 234:e dragningen i juni månad i fjol.

Skuggan gjorde 1.000 inbrott

GÖTEBORG (TT).

Minst 1.000 inbrott har den 38-årige försäljaren "Skuggan" Ingvar Andersson förövat under de senaste tre och ett halvt åren, förklarar förhörsledaren, förste kriminalassistent Stig Karlsson, som på tisdagen lade fram den första rapporten rörande "Skuggans" omfattande brottsserie.

Man har funnit utrett att "Skuggan" förövat flertalet av brotten i lägenheter under kvällar och nätter när folk varit hemma.

Vackert

Den västliga till nordvästliga luftströmmen över Sverige börjar avta i samband med att en mindre högtrycksrygg över Skottland och Norska havet förskjutes österut.

Västkustområdet: Ytterligare avtagande västlig eller nordvästlig vind. Övervägande vackert väder. Omkring 20 grader fram på dagen.

För torsdagen: Sydvästlig vind. Ett regnområde kan möjligen börja tränga in västerifrån. Något varmare.

Kattegatt: Styv ytterligare något avtagande västlig eller nordvästlig bris. God sikt.

25 ouppklarade bränder på Öland

Inget landskap i landet kan visa upp så många ouppklarade bränder som Öland. Sedan 1950 har där inträffat ett 25-tal eldsvådor utan naturlig förklaring. Under 1957 och 1958 koncentrerades bränderna till Hagby, Norra Möckleby och Alby och Göran Johansson utpekades av byborna som den skyldige till de mystiska bränderna.

I början av november 1957 anhölls han och häktades närmast för att ha anlagt eld på sin egen gård. Han försattes emellertid på fri fot av Göta hovrätt. Polisen kunde inte få fram sådana omständigheter att han kunde åtalas.

Bränderna fortsatte emellertid under 1958 och nu slog polisen till. Göran Johansson anhölls på nytt och häktades som misstänkt. Han åtalades för sex bränder under 1957 och för branden i hans egen villa den 7 dec 1958 samt dessutom för checkbedrägeri. Villabranden inträffade under den tid Göran satt häktad och rannsakningen mot honom pågick. Han hade i sällskap med sina fångvaktare besökt hemmet och där lämnats obevakad några minuter.

Den 10 nov i fjol började rättegången mot honom i Borgholm. Den hade föregåtts av en polisutredning som torde vara den mest omfattande i sitt slag. Över 1.500 förhör hade protokollförts och drygt 700 personer hörts. Ett 100-tal vittnen kallades till mordbrandsmålet och vidare hördes vittnespsykologen prof Arne Trankell om vittnesmålen. Han var kritisk och kallade bl a ett vittnesmål "magi". Rättegången blev dramatisk men i sak kom det fram ytterst få för rätten vägledande uppgifter. Johansson har hela tiden energiskt bedyrat sin oskuld och patetiskt vädjat till rätten om upprättelse. Han har även vädjat till inrikesministern om ny och opartisk polisutredning om de mordbränder han åtalats för men framställningen föranledde ingen åtgärd från statsrådets sida.

Vid sidan av mordbrandsmålet har J åtalats för checkbedrägeri på 1.400 kr. Han har erkänt denna gärning men bestrider brott. I samband med åtalet för checkbedrägeri genomgick han s k liten sinnesundersökning. Läkaren rekommenderade stor undersökning för den händelse J av rätten ansågs skyldig till brotten. Den 13 febr i år beslöt också hovrätten att J skulle undergå s k stor sinnesundersökning. För ändamålet intogs han på rättspsykiatriska kliniken på Löndholmen, där undersökningen utförts av ett läkarlag med prof Gösta Rylander som chef. Undersökningen var klar i mitten av juli och då överlämnades utlåtandet till häradsrätten.

Göran inte sinnessjuk

MALMÖ (TT)

Göran Johansson är icke i behov av vård på sinnessjukhus, sammanfattar professor Gösta Rylander i sin rapport om sinnesundersökningen av den för ölandsbränderna misstänkte hagbybonden.

Häradshövding Gudmund Lindencrona upplyser på TT:s fråga att rapporten på tisdagen kom till häradsrätten i Borgholm och att den fortsatta handläggningen av målet utsatts till tisdagen den 21 juli kl 9.30.

Göran Johansson har som känt, med undantag för de åtalade checkbedrägerierna, hela tiden nekat till att under 1957 ha anlagt de sex bränder för vilka han åtalats. Professor Rylander drar i sin rapport upp en tidsgräns för Göran Johanssons psykiska status.

Han kommer till slutsatsen att om Göran Johansson befinnes skyldig till bränderna i Alby den 9 och 10 februari 1957 samt till checkbedrägerierna den 16 september samma år så har han i dessa fall icke handlat under inflytande av psykisk abnormitet.

Anses han skyldig till övriga fyra bränder under 1957 för vilka han åtalats kommer professorn fram till att Göran Johansson i de fallen måste ha handlat under inflytande av psykisk abnormitet, dock inte så djupgående att den är att jämställa med sinnessjukdom. Den första av dessa fyra här åsyftade bränderna utbröt den 31 oktober 1957 då kvarnen i Norra Möckleby brann.

— Detta förändrar vår ställning avsevärt, säger Göran Johanssons försvarare advokat Erik Järnström, till TT. Nu måste rätten döma en fullt frisk människa i stället för, som man väl på sina håll trodde, en som var i behov av vård.

Ytterligare tre sjukhus får konstgjorda njurar

STOCKHOLM (TT)

Konstgjorda njurar är aktuella i Stockholm, Göteborg och Uppsala. Sådana finns redan i Lund och Umeå. Överläggningar har nyligen förts mellan inrikesdepartementet och medicinalstyrelsens chef generaldirektör Arthur Engel om inrättande av nya behandlingscentraler för konstgjord njure.

Generaldirektör Engel har också förhandlat med representanter för sjukhusen. Resultatet har blivit att skall nya behandlingscentraler inrättas bör detta ske i Stockholm, Göteborg (Sahlgrenska sjukhuset) och Uppsala med en i varje stad och med ett bestämt avgränsat upptagningsområde.

Generaldirektör Engel betraktar bristen på resurser för dialysterapi (konstgjord njure) som allvarlig. För honom framstår det därför som angeläget att njurklinikerna kommer till stånd så fort som möjligt.

Det teoretiska behovet av dialysbehandlingar i hela landet har angetts till 1.020 motsvarande 433 patienter. I fjol täckte lunda- och umeåavdelningarna tillsammans endast en fjärdedel av detta behov.

Enligt generaldirektör Engel måste man eftersträva en stark centralisering av den intensiva vårdgren, som medicinsk urologi och dialysbehandling representerar. De förhållandevis få behandlingsfallen kräver ett osedvanligt stort uppbåd av tränad vårdpersonal och betydande specialorienterade laboratorieresurser. Därtill kommer de ovanligt höga vårdkostnaderna.

Generaldirektör Engel har delgett inrikesministern sina synpunkter på behovet av konstgjorda njurar.

Flygarbragd Landade Tunna UTAN HJUL

STOCKHOLM (TT)

En lyckad nödlandning genomfördes på tisdagsförmiddagen av 22-årige fältflygaren Percy Ingemar Fogelström från Östgöta flygflottilj, Malmslätt. Han ingick i en grupp J 29:or som övade luftstrid mot ett förband över F 8.

På 800 m höjd över Eskilstuna fick Fogelströms flygplan motorstörningar och började skaka mycket kraftigt. Han dirigerades då mot F 11 flottiljflygplats utanför Nyköping. Med reducerad dragkraft lyckades han nå fältet och nödlandade.

På grund av de kraftiga skakningarna i flygplanet kunde han inte släppa spaken och nödutfälla landstället. Flygplanet kanade därför utefter hela banan och stannade först 150 m utanför denna varvid det fattade eld. Fogelström lyckades lämna flygplanet med lätta brännskador, skrubbsår och lätt chockad. Han leddes under hela nödlandningen ned till fältet av sin rotechef fältflygare Wagnerud som i en annan J 29:a per radio gav honom instruktioner och hjälp.